

Torstai 17. joulukuuta 2015

P8_TA(2015)0470

Vuosikertomus ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2014 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla**Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. joulukuuta 2015 vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2014 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla (2015/2229(INI))**

(2017/C 399/19)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja muut YK:n ihmisoikeussopimukset ja -välineet ja erityisesti kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä New Yorkissa 16. joulukuuta 1966 allekirjoitetun taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen ja 27. marraskuuta 2014 antamansa päätöslauselman kyseisen sopimuksen 25. vuosipäivästä ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2, 3, 8, 21 ja 23 artiklan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategiakehyksen ja toimintasuunnitelman sellaisena kuin ulkoasiainneuvosto sen hyväksyi 25. kesäkuuta 2012 ⁽²⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia koskevat EU:n suuntaviivat,
- ottaa huomioon ulkoasiainneuvoston 12. toukokuuta 2014 hyväksymät sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat ⁽³⁾,
- ottaa huomioon EU:n suuntaviivat uskonnon- ja vakaumuksenvapauden edistämiseksi ja suojelemiseksi ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon parlamenttien välisistä suhteista vastaaville Euroopan parlamentin valtuuskunnille tarkoitetut suuntaviivat ihmisoikeuksien ja demokratian edistämisestä niiden EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvilla vierailuilla ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon neuvoston 22. kesäkuuta 2015 hyväksymän EU:n vuosikertomuksen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2014 ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon neuvoston 20. heinäkuuta 2015 hyväksymän ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman 2015–2019 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2014)0070.

⁽²⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11855-2012-INIT/fi/pdf>

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/142549.pdf

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/137585.pdf

⁽⁵⁾ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201203/20120329ATT42170/20120329ATT42170EN.pdf>

⁽⁶⁾ http://www.consilium.europa.eu/en/policies/pdf/st10152-en15_pdf/

⁽⁷⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10897-2015-INIT/en/pdf>

Torstai 17. joulukuuta 2015

- ottaa huomioon neuvoston 26. lokakuuta 2015 hyväksymän toimintasuunnitelman ”Gender Equality and Women’s Empowerment: Transforming the Lives of Girls and Women through EU External Relations 2016-2020 (GAPII) ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 14. toukokuuta 2012 annetut neuvoston päätelmät EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan vaikutuksen lisäämisestä: muutossuunnitelma ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 5. joulukuuta 2014 annetut neuvoston päätelmät lasten oikeuksien edistämisestä ja suojelusta ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 17. helmikuuta 2015 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2015/260 ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan toimeksiannon jatkamisesta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät sukupuolten tasa-arvosta ja kehityksestä ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 31. lokakuuta 2000 antaman päätöslauselman 1325 naisista, rauhasta ja turvallisuudesta ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen loukkauksista antamansa kiireelliset päätöslauselmat,
- ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksien puolustajien hyväksi toteutettavista Euroopan unionin toimista ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 7. heinäkuuta 2011 antamansa päätöslauselman demokratiakehitystä edistävästä EU:n ulkopoliitikasta ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2012 antamansa päätöslauselman digitaalisen vapauden strategiasta EU:n ulkopoliitikassa ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman lehdistön ja tiedotusvälineiden vapaudesta maailmassa ⁽¹⁰⁾,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman korruptiosta julkisella ja yksityisellä sektorilla ja sen vaikutuksista ihmisoikeuksiin kolmansissa maissa ⁽¹¹⁾,
- ottaa huomioon 10. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman kastijärjestelmään perustuvasta syrjinnästä ⁽¹²⁾,
- ottaa huomioon 13. maaliskuuta 2014 antamansa päätöslauselman EU:n painopisteistä YK:n ihmisoikeusneuvoston 25. istunnossa ⁽¹³⁾,
- ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman EU:n painopisteistä YK:n ihmisoikeusneuvostossa vuonna 2015 ⁽¹⁴⁾,
- ottaa huomioon 2. huhtikuuta 2014 neuvostolle antamansa suosituksen YK:n yleiskokouksen 69. istunnosta ⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/fac/2015/10/st13201-en15_pdf

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/130243.pdf

⁽³⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=FI&f=ST%2015559%202014%20INIT>

⁽⁴⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32015D0260>

⁽⁵⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9242-2015-INIT/fi/pdf>

⁽⁶⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁽⁷⁾ EUVL C 236 E, 12.8.2011, s. 69.

⁽⁸⁾ EUVL C 33 E, 5.2.2013, s. 165.

⁽⁹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0470.

⁽¹⁰⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0274.

⁽¹¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0394.

⁽¹²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0420.

⁽¹³⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0252.

⁽¹⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0079.

⁽¹⁵⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0259.

Torstai 17. joulukuuta 2015

- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2014 antamansa päätöslauselman kidutuksen poistamisesta maailmasta ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2013 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 9. heinäkuuta 2015 antamansa päätöslauselman Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelusta ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 8. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksista ja teknologiasta: murtohälytys- ja valvontajärjestelmien vaikutus ihmisoikeuksiin kolmansissa maissa ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 10. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman muuttoliikkeestä ja pakolaisista Euroopassa ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvosta ja naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä kehitys yhteistyössä laaditun EU:n toimintasuunnitelman uudistamisesta ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman kuolemanrangaistuksen soveltamisesta Japanissa ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2014 annetun komission tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Laajentumisstrategia ja vuosien 2014 ja 2015 tärkeimmät haasteet” ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja komission Eurooppa-neuvostolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle 8. maaliskuuta 2011 antaman yhteisen tiedonannon ”Demokratiaan ja yhteiseen vaurauteen tähtäävä kumppanuus eteläisen Välimeren maiden kanssa” ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja komission Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle 25. toukokuuta 2011 antaman yhteisen tiedonannon ”Uusi strategia muutostilassa olevia naapurimaita varten” ⁽¹⁰⁾,
- ottaa huomioon 30. huhtikuuta 2014 julkaistun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ihmisoikeusperustaisesta lähestymistavasta ja kaikkien ihmisoikeuksien huomioon ottamisesta EU:n kehitys yhteistyössä (SWD(2014)0152),
- ottaa huomioon 26. kesäkuuta 2014 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman, jossa kehoitetaan perustamaan avoin hallitustenvälinen työryhmä, jonka tehtävänä olisi laatia oikeudellisesti sitova kansainvälinen asiakirja ylikansallisista yhtioistä ja muista liikeyrityksistä ja ihmisoikeuksista ⁽¹¹⁾,
- ottaa huomioon 9. heinäkuuta 2015 antamansa päätöslauselman EU:n uudesta lähestymistavasta ihmisoikeuksiin ja demokratiaan – eurooppalaisen demokratiarahaston EED:n toiminta sen perustamisen jälkeen ⁽¹²⁾,
- ottaa huomioon YK:n väestörahasen ja Unicefin vuosikertomuksen 2014 niiden yhteisestä ohjelmasta naisten sukuelinten silpomisen kieltämiseksi ⁽¹³⁾,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön sekä kehitysvaliokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A8-0344/2015),

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0206.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0076.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0272.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0288.

⁽⁵⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0317.

⁽⁶⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0350.

⁽⁷⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0348.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_fi.pdf

⁽⁹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52011DC0200>

⁽¹⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0303:FIN:en:PDF>

⁽¹¹⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/082/52/PDF/G1408252.pdf?OpenElement>

⁽¹²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0274.

⁽¹³⁾ <http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Join%20Programme%20on%20FGMC%20Summary%20Report.pdf>

Torstai 17. joulukuuta 2015

- A. toteaa, että SEU:n 21 artikla velvoittaa unionin määrittelemään yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP), joka perustuu demokratian ja oikeusvaltion periaatteisiin, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuuteen ja jakamattomuuteen, ihmisarvon kunnioittamiseen, tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteisiin sekä YK:n peruskirjan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattamiseen;
- B. ottaa huomioon, että SEU:n 6 artiklan mukaan unioni liittyy ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen;
- C. toteaa, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden kunnioittamisen, edistämisen ja turvaamisen on oltava unionin ulkoisen toiminnan kulmakiviä;
- D. katsoo, että unionin sisäisen ja ulkoisen politiikan ja ulkoisen politiikan eri toimien keskinäistä yhtenäisyyttä on lisättävä, jos unioni haluaa toteuttaa menestyksellistä ja vaikuttavaa ihmisoikeuspolitiikkaa; katsoo, että suurempi johdonmukaisuus antaisi unionille mahdollisuuden reagoida ihmisoikeusloukkauksiin nopeasti heti niiden ilmettyä;
- E. ottaa huomioon, että unionin sitoutuminen tehokkaaseen monenvälisyyteen, jonka ytimessä on YK, on olennainen osa unionin ulkopoliittikkaa ja perustuu vakaumukseen, että yleismaailmallisiin normeihin ja arvoihin perustuvan monenvälisen järjestelmän avulla voidaan parhaiten käsitellä maailmanlaajuisia kriisejä, haasteita ja uhkia;
- F. toteaa, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen ei ole itsestäänselvyys missään päin maailmaa; toteaa, että monet autoritaariset hallinnot ovat vakava uhka ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden periaatteelle erityisesti monenvälisillä foorumeilla;
- G. toteaa, että yli puolet maailman väestöstä elää edelleen epädemokraattisissa sortohallinnoissa ja että maailmanlaajuisen vapaus on heikentynyt jatkuvasti viime vuosien aikana; toteaa, että ihmisoikeusloukkaukset tapahtuvat aina yhteiskuntien ja yksilöiden kustannuksella;
- H. toteaa, että maailmassa on lukuisia pyrkimyksiä kaventaa kansalaisyhteiskunnan liikkumatilaa, YK:n ihmisoikeusneuvosto mukaan luettuna;
- I. toteaa, että demokraattisille hallintojärjestelmille on vapaiden vaalien lisäksi tunnusomaista avoin hallinto, oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen, sananvapaus, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, riippumaton oikeuslaitos, kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisten sopimusten noudattaminen sekä ohjeisto ihmisoikeuksien kunnioittamisesta;
- J. muistuttaa komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan todenneen ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevaa uutta yhteistä toimintasuunnitelmaa laadittaessa, että ihmisoikeudet ovat hänen toimintansa keskiössä ja suunnannäyttäjinä kaikissa suhteissa niin unionin toimielimiin kuin kolmansiin maihin, kansainvälisiin järjestöihin ja kansalaisyhteiskuntaan; toteaa, että vuonna 2017 on tarkoitus tehdä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman väliarviointi, joka osuu yhteen niiden ulkoisen rahoituksen välineiden väliarvioinnin kanssa, joilla on tarkoitus lisätä unionin ulkoisen toiminnan johdonmukaisuutta;
- K. toteaa, että Euroopan ulkosuhdehallinto, komissio, neuvosto ja jäsenvaltiot ovat vastuussa uuden toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta; katsoo, että kolmansissa maissa toteuttavilla unionin operaatioilla ja sijaitsevilla unionin edustustoilla voi olla merkittävä täydentävä rooli toimintasuunnitelman toteuttamisessa menestyksellisesti;
- L. katsoo, että on huolehdittava asiamukaisista resurssista ja resurssien mahdollisimman tehokkaasta käytöstä, jotta voidaan tehostaa ihmisoikeuksien ja demokratian edistämistä kolmansissa maissa;
- M. toteaa, että unionin olisi mitattava tarkemmin omien toimiansa ihmisoikeusvaikutuksia, maksimoitava myönteiset vaikutukset ja estettävä kielteiset vaikutukset ja vähennettävä niitä sekä parannettava kärsimään joutuneille väestöosille tarkoitettuja oikeussuojakeinoja;

Torstai 17. joulukuuta 2015

- N. toteaa, että toimiminen yhdessä kolmansien maiden kanssa kaikilla kahden- ja monenvälisillä foorumeilla on tehokkaimpia keinoja käsitellä kolmansien maiden ihmisoikeuskysymyksiä; toteaa, että kolmansissa maissa toimivat kansalaisjärjestöt ovat tärkeitä kumppaneita EU:n ihmisoikeuspolitiikan laadinnassa ja täytäntöönpanossa;
- O. toteaa, että unionin tärkeimpiä prioriteetteja ihmisoikeusloukkausten torjunnassa on tiivis yhteistyö kolmansien maiden kansalaisyhteiskuntien ja ihmisoikeusaktivistien kanssa;
- P. katsoo, että tarvitaan enemmän kansainvälistä yhteistyötä, kun pyritään tehostamaan perusoikeuksien kunnioittamista ja digitaalista valvontateknologiaa hyödyntävien tiedustelupalvelujen parlamentaarista valvontaa;
- Q. toteaa, että unioni ja sen jäsenvaltiot ovat olleet Kansainvälisen rikostuomioistuimen läheisiä liittolaisia tuomioistuimen perustamisesta lähtien ja tukeneet sitä taloudellisesti, poliittisesti, logistisesti ja diplomatian keinoin sekä edistäneet Rooman perussäännön yleismaailmallista luonnetta ja puolustaneet tuomioistuimen koskemattomuutta sen riippumattomuuden lujittamiseksi;
- R. toteaa, että ihmisoikeudet ja demokratiatuki olisi sisällytettävä kaikkiin unionin ulkoisen ulottuvuuden politiikkoihin, kuten kehitysyhteistyö, muuttoliike, turvallisuus, terrorismin torjunta, laajentuminen ja kauppa, jotta voidaan jatkossakin edistää ihmisoikeuksien kunnioittamista;
- S. toteaa, että SEUT:n 207 artiklan mukaan unionin kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti;
- T. toteaa, että erilaiset muuttoliikkeet ovat unionin ulkoisen toiminnan suuri haaste, joka edellyttää välittömiä, tehokkaita ja kestäviä ratkaisuja, jotta voidaan varmistaa, että esimerkiksi sotaa ja väkivaltaa pakenevien turvattomien ihmisten ihmisoikeuksia kunnioitetaan eurooppalaisten arvojen ja kansainvälisten ihmisoikeusnormien hengessä;
- U. toteaa, että maailmantalous on ollut kriisissä, joka saattaa vaikuttaa taloudellisiin ja sosiaalisiin oikeuksiin, ihmisten elinoloihin (kasvava työttömyys, köyhyys ja epätasa-arvo, epävarma työllisyystilanne, palvelujen väheneminen ja niiden laadun heikentyminen) ja näin ollen myös ihmisten hyvinvointiin;
- V. katsoo, että yleismaailmallisten ja jakamattomien arvojen perusteella ajatuksen-, omantunnon-, uskonnon- ja vakaumuksenvapauden olisi oltava unionin prioriteetteja, joille on annettava ehdoton tuki; toteaa, että nämä oikeudet ovat suuresti uhattuina, sillä niitä koskevien loukkausten määrä on lisääntynyt merkittävästi;
- W. toteaa, että kuolemanrangaistuksen poistaminen kaikkialta maailmasta kuuluu edelleen unionin ulkoisen ihmisoikeuspolitiikan prioriteetteihin; panee merkille, että kuolemanrangaistuksen poistamista koskeva kuudes maailmankonferenssi on tarkoitus pitää Oslolla kesäkuussa 2016;
- X. toteaa, että lapsiin, naisiin ja vähemmistöihin kuuluviin ihmisiin kohdistuu varsinkin sota-alueilla entistä suurempia erityisuhkia sekä fyysistä ja seksuaalista väkivaltaa;
- Y. toteaa, että vuoden 2014 Saharov-palkinto myönnettiin Denis Mukwegelle tunnustuksena hänen uupumattomasta työstään lääkärimäisenä ja ihmisoikeusaktivistina seksuaalisen väkivallan ja ympärileikkausten uhrien hyväksi; toteaa, että naisten sukuelinten silpominen on perustavanlaatuisen naisten ja lasten oikeuksien loukkaus ja että sukuelinten silpomisen ja seksuaalisen väkivallan torjuntatoimille on ehdottomasti annettava keskeinen rooli unionin ulko- ja ihmisoikeuspolitiikassa;
- Z. toteaa, että arvioiden mukaan 230 miljoonaa lasta sotaa käyvissä maissa ja sota-alueilla joutui vuonna 2014 elämään äärimmäisen väkivaltaisissa ja traumaattisissa oloissa ja väkivaltaisten ryhmien pakolla tai tarkoituksellisesti rekrytoimiksi;

Torstai 17. joulukuuta 2015

- AA. toteaa, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 25 artiklan mukaan jokaisella on oikeus elintason, joka on riittävä turvaamaan hänen ja hänen perheensä terveyden ja hyvinvoinnin, ja äideillä ja lapsilla on oikeus erityiseen huoltoon ja apuun, myös lääkintähuoltoon; toteaa, että YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselmassa 26/28 ⁽¹⁾ vaaditaan, että seuraavassa ihmisoikeusneuvoston sosiaalifoorumin kokouksessa keskitytään lääkkeiden saatavuuteen osana jokaisen ihmisen oikeutta parhaimpaan mahdolliseen fyysiseen terveyteen ja mielenterveyteen; toteaa, että Maailman terveysjärjestön WHO:n perussäännön mukaan mahdollisimman hyvä terveydentila on jokaisen ihmisen perusoikeus rotuun, uskontoon, poliittiseen kantaan ja taloudelliseen tai yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta;
- AB. toteaa, että ilmastonmuutos vaikuttaa veden, luonnonvarojen ja elintarvikkeiden saatavuuteen;
- AC. toteaa, että arvokkaiden arkeologisten maailmanperintökohteiden tahallisella systemaattisella tuhoamisella, jota harjoittavat terroristijärjestöt ja sotivat ryhmittymät, on tarkoitus horjuttaa kansakuntia ja viedä ihmisiltä heidän kulttuurinen identiteettinsä, minkä vuoksi sitä ei pitäisi katsoa pelkästään sotarikokseksi vaan myös rikokseksi ihmisyyttä vastaan;

Yleisiä näkökohtia

1. pitää erittäin huolestuttavana, että ihmisoikeudet ja demokraattiset arvot, kuten sananvapaus, ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapaus sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapaus, ovat suuresti uhattuina eri puolilla maailmaa ja autoritaarisissa hallintojärjestelmissä; pitää erittäin huolestuttavana maailmanlaajuisesti myös sitä, että kansalaisyhteiskunnan liikkumatila kutistuu ja yhä useampi ihmisoikeusaktivisti joutuu vainotuksi;
2. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan, jotta ihmisoikeudet ja demokraattiset arvot saadaan ulkosuhteiden keskiöön, kuten SEU niitä velvoittaa; katsoo, että unionin olisi käytettävä asianmukaisia toimia, kun se puuttuu kolmansien maiden ja varsinkin autoritaaristen järjestelmien vakaviin ihmisoikeusrikkomuksiin, kauppaa-, energia- ja turvallisuuspoliittiset toimet mukaan luettuina;
3. muistuttaa, että on erittäin tärkeää varmistaa unionin sisäisen ja ulkoisen toiminnan yhtenäisyys ihmisoikeuksiin ja demokraattisiin arvoihin liittyvissä asioissa; korostaa tässä yhteydessä, että vaikka tässä mietinnössä käsitellään unionin ulkoista toimintaa ihmisoikeuksien edistämiseksi, parlamentti antaa myös kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan laatiman vuotuisen mietinnön perusoikeustilanteesta Euroopan unionissa; pitää myös tärkeänä, että unionin ulkoisissa toimitaissa ja kaikissa sen välineissä toimitaan johdonmukaisesti ja samoja vaatimuksia noudattaen;
4. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita puuttumaan tehokkaasti sisäisiin ihmisoikeusongelmiin, kuten romanien tilanteeseen, pakolaisten ja muuttajien kohteluun, hlbt-ihmisiin kohdistuvaan syrjintään, rasismiin, naisiin kohdistuvaan väkivaltaan sekä vankilaloloihin ja tiedotusvälineiden vapautteen jäsenvaltioissa, jotta säilyy unionin ulkoisen ihmisoikeuspolitiikan uskottavuus ja johdonmukaisuus;
5. pitää erittäin tärkeänä, että varmistetaan unionin politiikan johdonmukaisuus miehitys- ja alueliitostilanteissa; muistuttaa, että unionin politiikan ohjenuorana kaikissa tilanteissa on oltava kansainvälinen humanitaarinen oikeus;
6. vastustaa jyrkästi alueliitoksia, alueiden miehityksiä ja siirtokuntia ja vaatii kansoille ehdotonta itsemääräämisoikeutta;

⁽¹⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/086/06/PDF/G1408606.pdf?OpenElement>

Torstai 17. joulukuuta 2015

7. katsoo, että jotta unioni ja jäsenvaltiot voivat täyttää sitoumuksensa ja edistää maailman ihmisoikeuksia ja demokratiaa, niiden on puhuttava johdonmukaisesti yhdellä äänellä ja varmistettava viestinsä perillemeno;
8. pitää lisäksi tärkeänä, että komissio, neuvosto, ulkosuhdehallinto, parlamentti ja unionin edustustot tehostavat yhteistyötään, jotta voidaan lisätä unionin ihmisoikeus- ja demokratiapolitiikan johdonmukaisuutta ja varmistaa sen keskeinen asema kaikissa unionin ulkoisen ulottuvuuden toimissa ja erityisesti kehitysyhteistyö-, turvallisuus-, työllisyys- ja muuttoliikealan sekä kaupan ja tekniikan alan toimissa;
9. kehottaa unionia parantamaan omien politiikkojensa ihmisoikeusvaikutuksia ja systemoimaan ne täysimääräisesti sekä varmistamaan analyysien avulla politiikkojen uudistukset tarvittaessa; kehottaa unionia kehittämään toimivampia mekanismeja omien politiikkojensa myönteisten ihmisoikeusvaikutusten maksimoimiseksi, kielteisten vaikutusten estämiseksi tai niiden vähentämiseksi sekä kärsimään joutuneille väestönsille tarkoitettujen oikeusuojakeinojen parantamiseksi;
10. palauttaa mieliin pitkäaikaisen sitoutumisensa ihmisoikeuksien ja demokraattisten arvojen edistämiseen, mitä ilmentävät muun muassa vuosittain myönnettävä mielipiteenvapauden Saharov-palkinto, ihmisoikeuksien alivaliokunnan toiminta ja kuukausittaiset täysistuntokeskustelut ja päätöslauselmat tapauksista, joissa on loukattu ihmisoikeuksia, demokraattisia arvoja ja oikeusvaltioperiaatetta;
11. pitää erittäin huolestuttavana arvokkaiden arkeologisten maailmanperintökohteiden tahallista systemaattista tuhoamista ja ryöstelyä, jolla terroristijärjestöt ja sotivat ryhmittymät, jotka rahoittavat rikollista toimintaansa varastettujen taidearteiden laittomalla kaupalla, pyrkivät horjuttamaan kansakuntia ja viemään ihmisiltä heidän kulttuurisen identiteettinsä; kehottaa siksi komissiota yhdessä YK:n ja Unescon kanssa torjumaan sota-alueilta peräisin olevilla taidearteilla käytävää laitonta kauppaa ja tekemään aloitteita tällaisten alueiden kulttuuriperinnön suojelemiseksi; kehottaa komissiota luokittelemaan ihmiskunnan yhteisen kulttuuriperinnön tahallisen tuhoamisen rikokseksi ihmisyyttä vastaan ja toteuttamaan tarvittavia oikeustoimia;

EU:n politiikan välineet maailman ihmisoikeuksien ja demokratian edistämiseksi

EU:n vuosikertomus ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa

12. pitää myönteisenä EU:n vuosikertomusta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2014; katsoo, että vuosikertomus on tarpeellinen väline, jonka avulla voidaan seurata unionin toimintaa maailman ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi sekä viestiä ja keskustella siitä; kehottaa ulkosuhdehallintoa ja komissiota huolehtimaan vuosikertomuksessa käsiteltävien asioiden kattavasta seurannasta ja tekemään täsmäehtoja ongelmien ratkaisemiseksi sekä varmistamaan johdonmukaisuuden unionin ulkoisesta ihmisoikeus- ja demokratiapolitiikasta raportoinnissa;
13. toistaa varapuheenjohtajalle / korkealle edustajalle osoittamansa pyynnön saapua keskustelemaan parlamentin jäsenten kanssa vuosittain kahdessa täysistunnossa, kerran unionin vuosikertomuksen esittelyn yhteydessä ja toisen kerran parlamentin mietinnön hyväksymisen jälkeen; painottaa, että komission ja ulkosuhdehallinnon kirjalliset vastaukset parlamentin päätöslauselmaan EU:n ihmisoikeus- ja demokratiavuosikertomuksesta ovat tärkeä osa toimielinten välisiä suhteita, sillä ne mahdollistavat kaikkien parlamentin esille ottamien seikkojen järjestelmällisen ja perusteellisen seurannan;
14. antaa tunnustusta ulkosuhdehallinnolle ja komissiolle niiden kattavasta raportoinnista, jossa kuvataan unionin vuonna 2014 toteuttamia toimia ihmisoikeus- ja demokratiakysymyksissä; katsoo kuitenkin, että ihmisoikeus- ja demokratiavuosikertomuksen nykyistä muotoa voitaisiin selkeyttää esittämällä parempi yleiskuva siitä, mitä konkreettisia vaikutuksia unionin ihmisoikeus- ja demokratiatoimilla kolmansissa maissa on ja miten näissä asioissa on edistytty, ja julkaisemalla kertomus lukijaystävällisemmässä muodossa; kehottaa raportoimaan siitä, mitä toimia on toteutettu niiden päätöslauselmien johdosta, jotka parlamentti on antanut ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskevista rikkomuksista;

Torstai 17. joulukuuta 2015

15. suositaa, että ulkosuhdehallinto omaksuisi analyttisemmän tavan laatia vuosikertomus ja jatkaisi raportointiaan EU:n strategiakehyksen ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta; katsoo, että vuosikertomuksessa ei pitäisi pelkästään korostaa unionin saavutuksia ja alan parhaita käytäntöjä vaan siinä olisi myös esitettävä, millaisia haasteita ja esteitä unioni kohtaa pyrkiessään edistämään kolmansien maiden ihmisoikeuksia ja demokraattisia arvoja ja mitä voidaan oppia tulevien vuosien konkreettisia toimia ajatellen;

16. toistaa näkemyksensä, että vuosikertomuksessa esitettävien maakohtaisten katsausten olisi oltava vähemmän kuvailevia ja entistä dynaamisempia ja että niiden olisi ilmennettävä paremmin maakohtaisten ihmisoikeusstrategioiden täytäntöönpanoa ja annettava yleiskuva unionin paikan päällä toteuttamien toimien vaikutuksista;

Ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva EU:n strategiakehyks ja (uusi) toimintasuunnitelma

17. toistaa näkemyksensä, että ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategiakehyksen ja ensimmäisen toimintasuunnitelman hyväksyminen vuonna 2012 oli unionille tärkeä merkkipaalu ihmisoikeuksien ja demokratian asettamisessa poikkeuksetta unionin kansainvälisten suhteiden keskiöön;

18. pitää myönteisenä, että neuvosto hyväksyi heinäkuussa 2015 ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan uuden toimintasuunnitelman 2015–2019; antaa ulkosuhdehallinnolle tunnustusta siitä, että se on kuullut komissiota, parlamenttia, jäsenvaltioita, kansalaisyhteiskuntaa sekä alueellisia ja kansainvälisiä järjestöjä ensimmäisen toimintasuunnitelman arvioinnissa ja uuden laadinnassa;

19. pitää myönteisenä, että unioni on edelleen sitoutunut suojelemaan ja edistämään ihmisoikeuksia ja tukemaan demokratiaa kaikkialla maailmassa; panee merkille, että toimintasuunnitelman tavoitteena on antaa unionille keskitetympi, järjestelmällisempi ja koordinoitumpi tapa käsitellä ihmisoikeus- ja demokraatiakysymyksiä ja tehostaa sen kentällä toteuttamien toimien ja käyttämien välineiden vaikutuksia; kannattaa tässä mielessä viiden strategisen toiminta-alan priorisointia;

20. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa, ulkosuhdehallintoa, komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita varmistamaan, että uusi toimintasuunnitelma pannaan tehokkaasti ja johdonmukaisesti täytäntöön; pitää erityisen tärkeänä, että lisätään unionin käyttämien välineiden tehokkuutta ja maksimoidaan niiden paikalliset vaikutukset maailman ihmisoikeuksien ja demokratian edistämiseksi; korostaa, että ihmisoikeusloukkauksiin pitää reagoida nopeasti ja riittävän painokkaasti; muistuttaa, että on tärkeää tehostaa ponnisteluja ihmisoikeus- ja demokraatiakysymysten sisällyttämiseksi kaikkeen unionin ulkoiseen toimintaan, myös korkean poliittisen tason toimintaan;

21. korostaa, että unionin on uuden toimintasuunnitelman kunnianhimoisten tavoitteiden täyttämiseksi huolehdittava riittävästä resurssista ja asiantuntemuksesta eli saatava asialle omistautuneita henkilöitä edustustoihin ja päätoimipaikkoihin ja varoja hankkeiden toteuttamiseen;

22. toistaa näkemyksensä, että tarvitaan jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten vankkaa yhteisymmärrystä ja tehostettua yhteistyötä, jotta voidaan edistää ihmisoikeuksia ja demokratiaa johdonmukaisesti; muistuttaa, että toimintasuunnitelma koskee niin unionia kuin jäsenvaltioita; korostaa siksi, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi sitouduttava lujemmin toimintasuunnitelman ja EU:n strategiakehyksen täytäntöönpanoon ja käytettävä niitä mallina ihmisoikeuksien ja demokratian edistämiseksi kahden- ja monenvälisesti; panee tyytyväisenä merkille uuden toimintasuunnitelman tulevan väliarvioinnin ja korostaa, että on toteutettava laajapohjaisia kuulemisia, jotta voidaan seurata jatkuvasti ihmisoikeuksien valtavirtaistamisessa saavutettuja tuloksia;

23. kehottaa ulkoasiainneuvostoa keskustelemaan säännöllisesti demokraati- ja ihmisoikeuskysymyksistä; toistaa ulkoasiainneuvostolle esittämänsä kehotuksen käydä vuosittain julkinen keskustelu unionin ihmisoikeus- ja demokraatiatoimista;

24. antaa ulkosuhdehallinnolle ja komissiolle tunnustusta siitä, miten ne ovat raportoineet ensimmäisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta; odottaa samanlaista raportointia myös uudesta toimintasuunnitelmasta; muistuttaa myös haluavansa ehdottomasti saada olla tiiviisti mukana uuden toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa ja tulla kuulluksi asiassa;

Torstai 17. joulukuuta 2015

25. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa koordinoitusti kaikkien muiden komission jäsenten kanssa laatimaan ohjelman, jolla ihmisoikeudet sisällytetään unionin kaikkeen toimintaan, erityisesti kehitysyhteistyö-, muuttoliike-, ympäristö- ja työllisyysalan sekä internetin tietosuojan, kaupan, investointien, tekniikan ja liike-elämän alan toimintaan;

Muita EU:n politiikan välineitä

Ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan mandaatti

26. muistuttaa, että ihmisoikeuksista vastaavalla Euroopan unionin erityisedustajalla on tärkeä rooli lisättäessä unionin näkyvyyttä ja tehokkuutta ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden edistämiseksi kaikkialla maailmassa; antaa tehtävän nykyiselle haltijalle tunnustusta merkittävistä saavutuksista ja osallistumisesta säännölliseen näkemysten vaihtoon parlamentin ja kansalaisyhteiskunnan kanssa;

27. pitää myönteisenä EU:n erityisedustajan mandaatin jatkamista helmikuuhun 2017 saakka ja toistaa pyyntönsä tämän mandaatin muuttamisesta pysyväksi; kehottaa tarkistamaan mandaattia siten, että erityisedustalle annetaan aloiteoikeus, riittävästi henkilöstöä ja taloudellisia resursseja ja oikeus esiintyä julkisuudessa, raportoida kolmansiin maihin tehtyjen käyntien saavutuksista sekä ilmaista unionin kanta ihmisoikeuskysymyksiin, sillä näin voidaan vahvistaa erityisedustajan asemaa sen näkyvyyttä ja vaikuttavuutta lisäämällä;

28. toistaa neuvostolle esittämänsä kehotuksen sisällyttää alueellisten erityisedustajien mandaattiin vaatimus tehdä tiivistä yhteistyötä ihmisoikeuksista vastaavan erityisedustajan kanssa;

Maakohtaiset ihmisoikeusstrategiat ja EU:n edustustojen rooli

29. panee merkille, että poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea on hyväksynyt 132 maakohtaista ihmisoikeusstrategiaa EU:n edustustojen, toimielinten ja jäsenvaltioiden yhteistyön tuloksena; toistaa tukevansa maakohtaisten ihmisoikeusstrategioiden tavoitetta, joka on räätälöidä unionin toimet kussakin maassa niiden erityisilanteeseen ja -tarpeisiin; painottaa, että maakohtaisia ihmisoikeusstrategioita on arvioitava jatkuvasti ja mukautettava tarvittaessa; kehottaa tehostamaan edelleen unionin edustustojen, jäsenvaltioiden suurlähetystöjen ja EU:n toimielinten yhteistyötä maakohtaisten ihmisoikeusstrategioiden laadinnassa ja täytäntöönpanossa;

30. toistaa kehotuksensa, että parlamentin jäsenille olisi annettava oikeus tutustua strategioiden sisältöön asianmukaisessa muodossa, jotta he voivat hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti ja avoimesti; suosittelee, että ulkosuhdehallinto ja komissio tiedottavat kunkin strategian tavoitteista, jotta voidaan lisätä maakohtaisten ihmisoikeusstrategioiden avoimuutta; vaatii ulkosuhdehallintoa sisällyttämään kuhunkin yksittäiseen strategiaan selkeitä ja mitattavissa olevia edistymisindikaattoreita;

31. korostaa, että on erittäin tärkeää ottaa maakohtaiset ihmisoikeusstrategiat huomioon kaikessa kolmansien maiden kanssa tehtävässä toiminnassa, myös korkean tason poliittisen vuoropuhelun ja ihmisoikeusvuoropuhelun, maakohtaisten strategia-asiakirjojen ja vuotuisten toimintaohjelmien valmistelussa;

32. panee tyytyväisenä merkille, että kaikki edustustot ja yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) operaatiot ovat nimenneet ihmisoikeus- ja/tai tasa-arvoalan yhteyshenkilön; toteaa kuitenkin, että verkossa yleisön saatavissa olevat tiedot ovat monelta osin vanhentuneita, ja kehottaa siksi päivittämään ne pikaisesti;

33. palauttaa mielen varapuheenjohtajalle / korkealle edustajalle ja ulkosuhdehallinnolle osoittamansa suosituksen laatia selkeät operatiiviset ohjeet edustustojen yhteyshenkilöiden roolista, jotta kyseiset henkilöt kykenevät toimimaan johdonmukaisesti ja osallistavasti ihmisoikeusasioiden neuvonantajina, sillä näin voidaan optimoida edustustojen toiminta; katsoo, että jäsenvaltioiden diplomaattikunnan olisi tuettava ihmisoikeusasioiden yhteyshenkilöiden työtä; katsoo, että ihmisoikeusasioiden yhteyshenkilöiden olisi oltava täysin riippumattomia ja saatava toimia ilman että kolmansien maiden kansalliset viranomaiset puuttuvat poliittisesti heidän työhönsä tai häiritsevät sitä; pitää tätä erityisen tärkeänä, kun on kyse yhteyshenkilöiden yhteyksistä ihmisoikeusaktivisteihin ja kansalaisyjärjestöihin;

Torstai 17. joulukuuta 2015

Ihmisoikeusvuoropuhelut ja -kuulemiset

34. toteaa, että kolmansien maiden kanssa käytävät ihmisoikeusvuoropuhelut voivat olla tehokas väline ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojaamiseksi tehtävässä kahdenvälisessä toiminnassa ja yhteistyössä, kunhan ne eivät ole itsetarkoitus vaan keino varmistaa, että vastapuoli täyttää sitoumuksensa ja saa aikaan tuloksia; pitää siksi myönteisenä, että yhä useamman maan, esimerkiksi Myanmarin/Burman kanssa on käynnistetty ihmisoikeusvuoropuheluita, ja rohkaisee tällaiseen toimintaan; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille esimerkiksi EU:n ja Moldovan ihmisoikeusvuoropuhelun kuudennen kierroksen;

35. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja ulkosuhdehallintoa jatkamaan ihmisoikeusvuoropuheluitaan ja niihin liittyviä kansalaisyhteiskuntaseminaareja ja keskittymään saavuttamaan maakohtaisissa ihmisoikeusstrategioissa asetettuja tavoitteita; kehottaa ulkosuhdehallintoa käymään aina alustavaa vuoropuhelua kansalaisjärjestöjen kanssa ja sisällyttämään sen sitten varsinaiseen vuoropuheluun; vaatii varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa, ihmisoikeuksista vastaavaa Euroopan unionin erityisedustajaa ja ulkosuhdehallintoa ottamaan ihmisoikeusvuoropuheluissa vastuullisella ja avoimella tavalla esille tapauksia, jotka koskevat vaarassa olevia tai vangittuja ihmisoikeusaktivisteja ja poliittisia vankeja sekä ihmisoikeusloukkauksia; pitää tärkeänä, että ulkosuhdehallinto varmistaa aina, että kaikissa ihmisoikeusvuoropuheluissa noudatetaan kaikkia annettuja sitoumuksia;

36. toistaa ulkosuhdehallinnolle osoittamansa kehotuksen kehittää yhdessä kansalais- ja ihmisoikeusjärjestöjen kanssa kattava mekanismi ihmisoikeusvuoropuhelujen toimivuuden seuraamiseksi, jotta voidaan tehostaa vuoropuhelujen vaikutusta; katsoo, että jos vuoropuhelut eivät ole toimivia, olisi tehtävä poliittisia johtopäätöksiä ja käytettävä vaihtoehtoisia välineitä kulloisenkin maan ihmisoikeuksien edistämiseksi; panee tässä yhteydessä merkille, että Venäjän kanssa käyty ihmisoikeusvuoropuhelu keskeytyi vuonna 2014; panee lisäksi merkille, että Kiinan ja Valko-Venäjän kanssa käydyt vuoropuhelut ovat olleet tuloksettomia; kehottaa siksi ulkosuhdehallintoa pohtimaan perinpohjaisesti uudelleen Venäjää ja Kiinaa koskevia ihmisoikeusstrategioita;

37. kehottaa unionia ja sen edustustoja lisäämään sellaisten valtioiden kanssa käytävää poliittista vuoropuhelua, jotka loukkaavat ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta, ja ottamaan kansalaisyhteiskunnan mukaan vuoropuheluun; vaatii, että unionin ja kolmansien maiden väliseen ihmisoikeusasioiden poliittiseen vuoropuheluun on sisällytettävä osallistavampi ja kattavampi syrjimättömyyden määritelmä, mukaan lukien hlbt-ihmisiin kohdistuva syrjintä, uskontoon tai vakaumukseen, sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, ikään, vammaisuuteen ja seksuaaliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä; korostaa, että erityisesti maissa, joissa tulokset niin kehityksessä kuin ihmisoikeuksien kunnioittamisessa ovat keuhkoja, kehitysapu olisi säilytettävä ja sitä olisi jopa lisättävä mutta se olisi kanavoitava mieluiten kansalaisjärjestöjen ja valtiosta riippumattomien paikallisten kumppanien kautta; katsoo, että apua olisi seurattava järjestelmällisesti ja että myös hallitusten olisi sitouduttava parantamaan ihmisoikeustilannetta paikan päällä;

38. pitää tärkeänä, että jos vuoropuhelut eivät tuota tuloksia, autoritaaristen hallintojen edustajiin kohdistetaan lisätoimia (kohdennettuja pakotteita, kuten varojen jäädytys ja matkustuskiellot);

Ihmisoikeuksia koskevat EU:n suuntaviivat

39. pitää myönteisenä, että ulkoasiainneuvosto hyväksyi toukokuussa 2014 sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat; toistaa kuitenkin ulkosuhdehallinnolle osoittamansa pyynnön selvittää menettelyä, jolla valitaan EU:n suuntaviivoihin sisältyvät aiheet, ja kuulemaan myös parlamenttia ja kansalaisyhteiskuntaa ennen aiheiden valitsemista;

40. toistaa varapuheenjohtajalle / korkealle edustajalle ja ulkosuhdehallinnolle osoittamansa kehotuksen panna kansainvälistä humanitaarista oikeutta koskevat EU:n suuntaviivat⁽¹⁾ tehokkaasti ja johdonmukaisesti täytäntöön ottaen huomioon myös Syyrian, Irakin, Libyan ja Ukrainan konfliktit ja humanitaariset kriisit; kehottaa ulkosuhdehallintoa tukemaan kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, jotka toimivat sen puolesta, että valtiolliset ja muut kuin valtiolliset toimijat noudattavat kansainvälistä humanitaarista oikeutta; kehottaa unionia käyttämään kaikkia mahdollisia välineitä, joilla voidaan edistää sitä, että valtiolliset ja muut kuin valtiolliset toimijat noudattavat kansainvälistä humanitaarista oikeutta; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita osallistumaan Sveitsin ja Punaisen ristin kansainvälisen komitean aloitteeseen, jonka tarkoituksena on tehostaa kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamista;

⁽¹⁾ https://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/hr/news53.pdf

Torstai 17. joulukuuta 2015

41. pitää erittäin tärkeänä, että EU:n ihmisoikeussuuntaviivojen ja lapsen oikeuksien edistämiseksi ja suojaamiseksi laadittujen EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanoa arvioidaan järjestelmällisesti tarkkojen esikuva-analyyysien avulla; katsoo, että suuntaviivojen asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi tarvitaan lisätoimia, joiden tarkoituksena on lisätä ulkosuhdehallinnon, unionin edustustojen ja jäsenvaltioiden ulkomaanedustustojen henkilöstön tietoisuutta suuntaviivojen sisällöstä; toistaa kehoituksensa kansalais- ja ihmisoikeusjärjestöjen ottamisesta aktiivisemmin mukaan suuntaviivojen valintaan, laadintaan, arviointiin ja tarkistamiseen;

Ihmisoikeudet ja demokratia EU:n kaikissa ulkoisissa politiikoissa ja välineissä

42. muistuttaa, että EU on sitoutunut asettamaan ihmisoikeudet ja demokratian keskeiselle sijalle suhteissaan kolmansiin maihin; korostaa siksi, että ihmisoikeuksia ja demokratian periaatteita on tuettava kaikilla EU:n ulkoisen ulottuvuuden politiikoilla ja rahoitusvälineillä, kuten laajentumis- ja naapuruuspolitiikalla, yhteisellä turvallisuus- ja puolustuspolitiikalla sekä kehitys- ja kauppapolitiikalla ja oikeus- ja sisäasioiden toimilla; korostaa tässä yhteydessä unionin äskeisiä toimia ihmisoikeusloukkausten sisällyttämiseksi kriisien ennaltaehkäisyyn varhaisvaroitusmalliin;

43. korostaa unionin perussopimukseen perustuvaa velvollisuutta varmistaa, että kaikki sen ulkoiset politiikat ja toimet suunnitellaan sellaisiksi ja pannaan täytäntöön siten, että niillä lujitetaan ja tuetaan ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta;

44. katsoo, että EU:n ulkoiset rahoitusvälineet ovat tärkeitä demokratian arvojen ja ihmisoikeuksien edistämässä ja puolustamisessa kolmansissa maissa; toistaa kehoituksensa vahvistaa eri temaattisten ja maantieteellisten välineiden käytön johdonmukaisuutta;

45. panee merkille komission pyrkimykset täyttää sitoumuksensa ihmisoikeussäännösten sisällyttämisestä vaikutustenarviointeihin, joita tehdään lainsäädäntöehdotuksista ja muista kuin lainsäädäntöehdotuksista, täytäntöönpanotoimenpiteistä ja kauppasopimuksista; kehottaa komissiota parantamaan vaikutustenarviointien laatua, kattavuutta ja seurantaa, jotta voidaan varmistaa, että niihin sisällytetään aina myös ihmisoikeuskysymykset; korostaa kansalaisyhteiskunnan roolia tässä prosessissa;

Laajentumis- ja naapuruuspolitiikka

46. muistuttaa, että EU:n laajentumispolitiikka on tehokkaimpia välineitä, kun halutaan parantaa ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden noudattamista; toteaa, että laajentumisprosessia jatketaan, vaikka uusia laajentumisia ei voi tapahtua ennen vuotta 2019, mikä johtuu neuvottelujen etenemistä ja kyseisten maiden tilanteesta, ja panee tyytyväisenä merkille, että uutta lähestymistapaa sovelletaan liittymisneuvottelujen niihin lukuihin, jotka koskevat oikeuslaitosta ja perusoikeuksia sekä oikeutta, vapautta ja turvallisuutta, ja että otetaan aiheellisesti huomioon uudistusten asianmukaiseen toteuttamiseen tarvittava aika;

47. on huolissaan siitä, että ilmaisunvapaus ja tiedotusvälineiden vapaus ovat heikentyneet eräissä laajentumisprosessin maissa ja useissa Euroopan naapuruuspolitiikan maissa; pitää erittäin tärkeänä, että vahvistetaan näissä maissa tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja lisätään niiden omistuksen avoimuutta ja että käsitellään toimittajiin kohdistuvia poliittisia ja taloudellisia paineita, jotka johtavat usein sensuuriin ja itsensensuuriin; kehottaa komissiota seuraamaan jäsenyysneuvotteluissa edelleen ilmaisunvapauden ja tiedotusvälineiden vapauden kunnioittamista ja priorisoimaan tämän asian;

48. pitää valitettavana, että vähemmistöjen suojelua koskevien säädöspuitteiden asianmukaisessa täytäntöönpanossa on edelleen ongelmia, kuten todettiin komission laajentumisstrategiassa 2014–2015⁽¹⁾; kehottaa laajentumisprosessissa mukana olevia maita tehostamaan toimiaan ja edistämään vähemmistöjen hyväksymistä lisäämällä niiden osallistumista päätöksentekoon ja parantamalla niiden ja erityisesti romanilasten mahdollisuuksia käydä koulua; kehottaa unionia seuraamaan koko laajentumisprosessissa huolellisesti niiden säännösten täytäntöönpanoa, jotka koskevat ihmisoikeuksien ja vähemmistöihin kuuluvien ihmisten oikeuksien turvaamista sekä kaikenlaisen syrjinnän poistamista, mukaan lukien seksuaalisen suuntautumisen johdosta tapahtuvat viharikokset;

49. panee huolestuneena merkille demokraattisen poliittisen kulttuurin rapautumisen eräissä ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa sekä useissa Euroopan naapuruuspolitiikan maissa; muistuttaa, että demokraattisissa järjestelmissä on keskeistä hyvä hallinto, oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen, sananvapaus, ihmisoikeudet, kaikkien päätöksentekoon osallistuvien poliittinen vuoropuhelu, kompromissivalmius ja aito osallisuus; panee huolestuneena merkille myös sen, että laajentumisprosessissa mukana olevat maat eivät ole juurikaan onnistuneet lisäämään oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja torjumaan korruptiota; kehottaa komission tapaan laajentumisprosessissa mukana olevia maita tuottamaan uskottavaa näyttöä tutkintatoimista, oikeuskäsittelyistä ja lopullisista tuomioista;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_fi.pdf

Torstai 17. joulukuuta 2015

50. muistuttaa Euroopan naapuruuspolitiikan meneillään olevan tarkistamisen yhteydessä siitä, että SEU:n mukaan unioni luo naapurimaattensa kanssa erityissuhteet, jotka perustuvat unionin arvoihin, joihin sisältyvät ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittaminen ⁽¹⁾; palauttaa mieliin, että Euroopan unioni tarkisti naapuruuspolitiikkaansa vuoden 2011 arabikevään jälkeen korostamalla ”enemmällä enemmän” -periaatetta, jolla oli tarkoitus vahvistaa demokraattisia instituutioita ja edistää ihmisoikeuksia; korostaa, että EU:n naapuruuspolitiikan viime vuosina kohtaamat suuret haasteet, kuten Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan kasvanut epävakaus ja konfliktit, joita ääriyhmät ja jihadistit hyödyntävät, sekä Venäjän toimien aiheuttamat inhimilliset kärsimykset, ovat heikentäneet huomattavasti ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta;

51. on siksi ehdottomasti sitä mieltä, että ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden edistäminen on pidettävä keskeisellä sijalla myös tarkistetussa naapuruuspolitiikassa; muistuttaa, että ihmisoikeuksien ja demokratian edistäminen on niin kumppanuusmaiden kuin EU:n etujen mukaista;

52. korostaa, että unionin olisi jatkossakin tuettava aktiivisesti naapurimaidensa demokraattisia ja toimivia ihmisoikeuselimiiä, kansalaisyhteiskuntaa ja vapaita tiedotusvälineitä; panee tyytyväisenä merkille, että demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevasta eurooppalaisesta rahoitusvälineestä ja kansalaisyhteiskuntaa tukevasta naapuruuspolitiikan välineestä annetaan tähän jatkuvasti merkittävää tukea; panee tyytyväisenä merkille myös eurooppalaisen demokratiarahaston johdonmukaisen sitoutumisen EU:n itäisten ja eteläisten naapurimaiden demokratiakehityksen ja perusoikeuksien ja -vapauksien edistämiseen, kuten todettiin parlamentin ensimmäisessä arvioinnissa tästä rahastosta ⁽²⁾; kannustaa unionia ja jäsenvaltioita tarjoamaan jatkossakin tehokkaita kannustimia ja omista siirtymäprosesseistaan saamaansa taitotietoa unionin naapurimaiden demokraattisten uudistusprosessien tueksi;

53. pitää edelleen aivan välttämättömänä, että Venäjä saadaan lopettamaan sotatoimet Ukrainassa ja että varmistetaan alueen vakaus ja sen asukkaiden ihmisoikeuksien kunnioittaminen;

Ihmisoikeudet ja kauppa

54. toistaa kannattavansa ihmisoikeuslausekkeiden sisällyttämistä järjestelmällisesti kaikkiin EU:n ja kolmansien maiden kansainvälisiin sopimuksiin ottaen huomioon muun muassa Euroopan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja ILO:n työelämän perusnormit; kehottaa komissiota seuraamaan ja arvioimaan tarkasti ja järjestelmällisesti ihmisoikeuslausekkeiden täytäntöönpanoa ja raportoimaan parlamentille säännöllisesti siitä, miten kumppanimaat kunnioittavat ihmisoikeuksia; pitää myönteisenä, että neuvosto soveltaa entistä järjestelmällisemmin rajoittavia toimenpiteitä kolmansiin maihin, jotka loukkaavat tarkoituksellisesti ihmisoikeuksia; suosittaa, että aina kun jossakin kolmannessa maassa, jonka kanssa on tehty sopimus, ilmenee vakava ihmisoikeusrikkomus, unioni toteuttaa asianmukaisia konkreettisia toimenpiteitä, joista määrätään ihmisoikeuslausekkeissa;

55. pitää myönteisenä 1. tammikuuta 2014 voimaan tullutta asetusta uudesta tullietuusjärjestelmästä (GSP) (asetus (EU) N:o 978/2012); panee tyytyväisenä merkille, että vuoden 2014 loppuun mennessä 14 maalle oli myönnetty GSP+-etuuksia, ja muistuttaa, että maiden on ratifioitava tärkeimmät 27 kansainvälistä yleissopimusta ja seurattava, että ne pannaan tehokkaasti täytäntöön kyseisten sopimusten ja EU:n kriteerien mukaisesti; odottaa komission arvioivan asioita vilpittömästi ja avoimesti ja raportoivan parlamentille ja neuvostolle, miten GSP+-etuuksia saaneet maat olivat ratifioineet ja panneet täytäntöön yleissopimukset vuoden 2015 loppuun mennessä; palauttaa mieliin antamansa suosituksen Rooman perussäännön lisäämisestä tulevaan yleissopimusten luetteloon;

Yritystoiminta ja ihmisoikeudet

56. toteaa, että kauppa ja ihmisoikeudet eivät ole välttämättä ristiriidassa keskenään ja että elinkeinoelämällä on tärkeä rooli ihmisoikeuksien ja demokratian edistämässä; katsoo, että ihmisoikeuksien edistämisen olisi perustuttava julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöhön; katsoo, että eurooppalaisten yritysten olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että niiden kolmansissa maissa tapahtuvassa toiminnassa noudatetaan ihmisoikeusnormeja; pitää lisäksi tärkeänä, että EU edistää yritysten yhteiskuntavastuuta ja että eurooppalaiset yritykset näyttävät esimerkkiä yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten normien edistämässä; kehottaa unionia toimimaan aktiivisesti ihmisoikeuksia

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:FI:PDF>

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0274.

Torstai 17. joulukuuta 2015

ja ylikansallisia yrityksiä sekä muita yrityksiä käsittelevän YK:n työryhmän 12. istunnossa ja tukemaan toimia, joilla yritysten toimintalinjat saadaan vastaamaan ylikansallisia yrityksiä koskevia OECD:n suuntaviivoja; suositaa, että unioni ja jäsenvaltiot osallistuvat keskusteluun, jota käydään YK-järjestelmän puitteissa toteutettavasta yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevasta oikeudellisesti sitovasta kansainvälisestä välineestä;

57. katsoo, että ulkosuhdehallinnon olisi edellytettävä, että unionin edustustot ovat yhteydessä kolmansissa maissa toimiviin EU-alueen yrityksiin, jotta nämä huolehtisivat liiketoimissaan ihmisoikeuksien kunnioittamista; toistaa pyyntönsä, että unionin edustustot sisällyttäisivät ihmisoikeuksien kunnioittamisen liiketoimiin ensisijaisena asiana paikallisissa ehdotuspyynnöissä, jotka tehdään demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen puitteissa, ja että unionin edustustot huolehtisivat kaikin tavoin ihmisoikeusaktivistien suojelemisesta asiasta laadittujen EU:n suuntaviivojen mukaisesti;

58. kehottaa jälleen kerran komissiota raportoimaan vuoden 2015 loppuun mennessä siitä, miten jäsenvaltiot ovat panneet elinkeinoelämää ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n peruseräkkeet⁽¹⁾ täytäntöön;

59. kehottaa toteuttamaan unionin yhteisiä toimia maananastuksen torjunnassa edistämällä asianmukaisia ennaltaehkäiseviä toimia, jotta voidaan estää maananastus kyseisissä maissa ja näissä maissa toimintaa harjoittavien EU-alueen ja muiden eurooppalaisten yritysten keskuudessa;

60. kehottaa unionia luomaan pilottihankkeen, jossa käsitellään ihmisoikeuksien jakamattomuutta, maanomistuskysymyksiä (maanastus ja häädöt) ja unionin poliitikkojen johdonmukaisuutta näissä asioissa; kehottaa unionia raportoimaan aikeistaan liittyä taloudellisista, sosiaalisista ja sivistyksellisistä oikeuksista tehdyn kansainvälisen yleis-sopimuksen valinnaiseen pöytäkirjaan ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa 2015–2019 annetun sitoumuksen mukaisesti;

Ihmisoikeudet ja kehitys

61. katsoo, että kehitysyhteistyön ja ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden edistämisen olisi käytävä käsi kädessä; muistuttaa YK:n todenneen, että kehitystavoitteita ei voida saavuttaa täysimääräisesti, ellei noudateta ihmisoikeuksiin perustuvia menettelytapoja; muistuttaa myös, että EU on sitoutunut tukemaan kumppanimaita ja ottamaan huomioon niiden kehitystilanteen ja niiden edistymisen ihmisoikeuksissa ja demokratiassa; kannustaa sisällyttämään kaikkiin välineisiin selkeästi määritellyjä tuloskehyksiä, jotta voidaan varmistaa syrjäytyneiden ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osallisuus ja valtavirtaistaa ihmisoikeusperustainen lähestymistapa;

62. panee tyytyväisenä merkille huhtikuussa 2014 julkaistun ja neuvoston myönteisenä pitämän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ihmisoikeusperustaisesta lähestymistavasta ja kaikkien ihmisoikeuksien, myös naisten ja tyttöjen oikeuksien huomioon ottamisesta EU:n kehitysyhteistyössä; kannustaa komissiota seuraamaan ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan soveltamista ja varmistamaan, että ihmisoikeudet ja kehitysyhteistyö vahvistavat toisiaan paikan päällä; kehottaa komissiota laatimaan avoimen ja julkisen arvioinnin EU:n ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan välineistön soveltamisesta; kehottaa unionia lujittamaan rooliaan ihmisoikeuksien vahvana edistäjänä maailmassa käyttämällä kaikkia käytettävissä olevia välineitä tehokkaasti, johdonmukaisesti ja harkitusti ihmisoikeuksien ja niiden puolustajien tukemiseen ja suojaamiseen sekä unionin kehitysyhteistyöpolitiikan tehostamiseen kestävän kehityksen uuden tavoitteen 16 mukaisesti;

63. pitää myönteisenä YK:n erityisistunnossa New Yorkissa hyväksyttyä kunnianhimoista vuoteen 2030 ulottuvaa kestävän kehityksen toimintaohjelmaa sekä EU:n johtavaa roolia tässä prosessissa ja erityisesti EU:n perusarvoihin kuuluvien ihmisoikeuksien ja hyvän hallinnon sisällyttämistä ohjelmaan; panee tyytyväisenä merkille, että uusi toimintaohjelma kytkeytyy selvästi ihmisoikeussitoumuksiin ja että sen 17 päämäärällä ja 169 tavoitteella pyritään toteuttamaan ihmisoikeudet kaikille; jakaa ohjelman vision maailmasta, jossa kunnioitetaan yleismaailmallisesti ihmisoikeuksia ja ihmisarvoa ja noudatetaan oikeusvaltioperiaatetta, jossa vallitsee oikeus, tasa-arvo ja syrjimättömyys, jossa kunnioitetaan rotuun, etniseen alkuperään ja kulttuuriin perustuvaa monimuotoisuutta ja jossa kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet, sillä näin voidaan hyödyntää ihmiskunnan potentiaali ja edistää hyvinvoinnin jakautumista

⁽¹⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

Torstai 17. joulukuuta 2015

tasaisesti; painottaa tarvetta varmistaa, että vuoteen 2030 ulottuva kestävä kehityksen toimintaohjelma, sen seuranta-toimenpiteet ja tuleva täytäntöönpano, johon osallistuvat kaikki sidosryhmät, myös kansalaisyhteiskunta ja yksityissektori, perustuvat ihmisoikeuksiin ja sukupuolten tasa-arvoon perustuviin lähestymistapoihin sekä köyhyyden poistamiseen, eriarvoisuuden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentämiseen sekä talouden demokratisointiin;

64. korostaa, että kestävä kehityksen uuden toimintaohjelman aikaansaamiseksi on tärkeää huolehtia kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuudesta; huomauttaa, että ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan tavoitteena on syventää ymmärrystä kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuudesta, koska on mahdotonta edistyä kohti kestävä kehitystä ja köyhyyden poistamista, ellei puututa ensin oikeuksien toteutumisen esteisiin;

65. vahvistaa, että on puututtava pikaisesti köyhyyteen liittyvistä ja laiminlyödyistä sairauksista johtuvaan maailmanlaajuiseen ongelmaan; kehottaa laatimaan kunnianhimoisen pitkän aikavälin poliittisen strategian ja toimintasuunnitelman, jossa käsitellään maailman terveystilannetta, innovaatioita ja lääkkeiden saatavuutta ja johon sisältyy muun muassa tutkimus- ja kehitysinvestointeja, jotta voidaan turvata jokaisen ihmisen oikeus elintasoon, joka on riittävä turvaamaan hänen terveytensä ja hyvinvointinsa, syrjimättä ketään rodun, uskonnon, poliittisen kannan, taloudellisen tai yhteiskunnallisen aseman, sukupuoli-identiteetin tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella;

66. katsoo, että Addis Abeban toimintasuunnitelmassa on sitouduttu järjestämään yleismaailmallinen sosiaalinen perusturva, yleisesti kattava terveydenhuolto ja tärkeät julkiset palvelut kaikille, mukaan lukien terveys- ja koulutuspalvelut;

67. panee tyytyväisenä merkille ulkosuhdehallinnon ja komission laatimat ja neuvoston hyväksymät terrorismin torjunnan toimintaohjeet, joiden avulla halutaan varmistaa ihmisoikeuksien kunnioittaminen kolmansissa maissa toteutettavien terrorismin torjunnan tukihankkeiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa; kehottaa ulkosuhdehallintoa ja komissiota varmistamaan, että toimintaohjeet pannaan tehokkaasti täytäntöön, ja aloittamaan niiden laajasta levittämisestä; muistuttaa, että terrorismin torjunnassa ja digitaalisen valvontateknologian käytössä on aina kunnioitettava perusoikeuksia ja -vapauksia; antaa tukensa kansainvälisille ponnisteluille, joilla pyritään lopettamaan Isis/Da'eshin tekemät ihmisoikeusrikkomukset;

Alkuperäiskansojen oikeudet

68. kehottaa ulkosuhdehallintoa, komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan alkuperäiskansojen oikeuksia käsittelevän asiantuntijaryhmän toimeksiannon uudelleenarviointia alkuperäiskansojen maailmankonferenssin päätöksiäkirjan (YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 69/2⁽¹⁾) mukaisesti, jotta voidaan valvoa, arvioida ja tehostaa alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen täytäntöönpanoa; kehottaa jäsenvaltioita pyytämään kaikkia YK:n erityismenettelyistä vastaavia tahoja kiinnittämään erityistä huomiota alkuperäiskansojen naisia ja tyttöjä koskeviin kysymyksiin ja raportoimaan järjestelmällisesti näistä kysymyksistä YK:n ihmisoikeusneuvostolle; kehottaa ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti alkuperäiskansoja koskevan järjestelmänlaajuisen toimintasuunnitelman laatimista syyskuussa 2014 annetussa YK:n yleiskokouksen päätöslauselmassa esitetyn pyynnön mukaisesti ja erityisesti siltä osin, mikä koskee alkuperäiskansojen säännöllistä kuulemistä kyseisen prosessin yhteydessä; pitää erittäin valitettavana, että eräillä Länsi-Afrikan alueilla kytketään henkisesti sairaita ihmisiä metsissä puuhiin tai hylätään heidät kaduille ja että näillä laajalle levinneillä käytännöillä on paikallisyhteisöjen hyväksyntä;

Muuttoliikettä ja pakolaisia koskeva EU:n toiminta

69. ilmaisee suuren myötätuntonsa niille monille pakolaisille ja siirtolaisille, joiden ihmisoikeuksia on loukattu vakavasti konflikteissa ja vainoissa, hallinnon virheiden seurauksena ja laittoman maahanmuuton, ihmiskaupan, salakuljetuksen, ääriyöryhmien ja rikollisjengien verkostoissa; on syvästi pahoillaan traagisista ihmishenkien menetyksistä ihmisten pyrkiessä EU:n rajoille;

70. pitää erittäin tärkeänä, että puututaan muuttovirtojen perimmäisiin syihin ja että käsitellään pakolaiskriisin ulkoista ulottuvuutta ja pyritään löytämään kestäviä ratkaisuja unionin naapurustossa vallitseviin konflikteihin yhteistyöllä ja luomalla kumppanuuksia asianomaisten kolmansien maiden kanssa sekä unionin ulkoisten politiikkojen avulla; korostaa, että muuttoliikkeeseen tarvitaan kattava ihmisoikeusperustainen lähestymistapa ja kehottaa unionia tehostamaan yhteistyötään YK:n ja sen järjestöjen sekä alueellisten järjestöjen, hallitusten ja valtiosta riippumattomien järjestöjen

⁽¹⁾ <http://wqip2014.org/wp-content/uploads/2013/03/N1446828.pdf>

Torstai 17. joulukuuta 2015

kanssa, jotta voidaan puuttua muuttovirtojen perimmäisiin syihin ja parantaa elinoloja konfliktialueiden läheisyydessä sijaitsevilla pakolaisleireillä; toistaa unionille antamansa kehotuksen varmistaa, että kaikenlainen yhteistyö muuttoliikeasioissa ja kaikki kolmansien maiden kanssa tehdyt takaisinottosopimukset ovat kansainvälisen oikeuden mukaisia; muistuttaa, että kattava muuttoliikestrategia liittyy läheisesti kehitysyhteistyöpolitiikkaan ja humanitaarisen avun politiikkaan, mukaan lukien humanitaaristen käytävien perustaminen ja humanitaaristen viisumien myöntäminen, sekä muihin ulkoihin politiikkoihin; panee merkille Euroopan unionin johtaman merivoimien operaation (EU NAVFOR Med), jonka kohteena ovat Välimerellä toimivat salakuljettajat ja ihmiskauppiaat; korostaa tarvetta luoda pikaisesti vahvempia unionin tason politiikkatoimia, jotta voidaan puuttua muuttoliikkeeseen ja pakolaisiin liittyviin kiperiin ongelmiin ja saada aikaan toimiva, oikeudenmukainen ja kestävä mekanismi taakan jakamiseksi jäsenvaltioiden kesken; nostaa esiin komission 9. syyskuuta 2015 ehdottamat toimet pakolaiskriisin käsittelemiseksi ja mainitsee esimerkkinä Dublin-asetuksen tulevan tarkistamisen;

71. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita lisäämään tukeaan ulkoisen toiminnan avulla tapahtuvaan ihmiskaupan torjuntaan ja kiinnittämään erityistä huomiota uhrien ja varsinkin alaikäisten suojeluun; on vahvasti sitä mieltä, että unionin olisi tehostettava kolmansien maiden ja muiden relevanttien toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä, jotta voidaan vaihtaa hyviä käytäntöjä ja auttaa hajottamaan kansainväliset ihmiskauppaverkostot; toteaa jälleen kerran, että kaikkien jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annettu EU-direktiivi 2011/36/EU⁽¹⁾ ja ihmiskaupan hävittämiseen tähtäävä strategia 2012–2016⁽²⁾;

72. toteaa, että 17,5 miljoonaa ihmistä joutui vuonna 2014 siirtymään kotiseudultaan ilmastokatastrofien seurauksena; toteaa, että nämä siirtymiset vaikuttavat pääasiassa maapallon eteläosien alueisiin, joilla ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat kaikkein suurimpia; toteaa, että 85 prosenttia näistä siirtymistä tapahtuu kehitysmaissa ja ensisijaisesti yhden maan sisällä tai maiden osien sisällä; toteaa, että EU:n jäsenvaltiot ovat vuosituhanen kehitystavoitteiden puitteissa sitoutuneet antamaan kehitysapuun 0,7 prosenttia bruttokansantuotteestaan;

73. kehottaa unionia osallistumaan aktiivisesti keskusteluun ilmastopakolaisen käsitteestä ja mahdollisuudesta vahvistaa sille oikeudellinen määritelmä kansainvälisessä oikeudessa tai jossakin oikeudellisesti sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa;

74. toistaa kehotuksensa, että on vahvistettava sellainen unionin yhteinen kanta aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käyttöön, jossa varmistetaan ihmisoikeuksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen ja jossa olisi käsiteltävä muun muassa oikeudellista kehystä, suhteellisuutta, vastuuvollisuutta, siviilien suojelua ja avoimuutta; kehottaa jälleen kerran unionia kieltämään sellaisten täysin itsenäisesti toimivien aseiden kehittämisen, tuotannon ja käytön, jotka mahdollistavat iskut ilman ihmisen toimintaa; kehottaa unionia vastustamaan laittomia kohdistettuja teloituksia ja kieltämään sellaiset sekä sitoutumaan toteuttamaan kansallisten ja kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti asianmukaisia toimenpiteitä, kun on perusteltua epäillä, että joku tai jotkut sen lainkäyttöalueella voidaan yhdistää ulkomailta tapahtuneisiin laittomiin kohdistettuihin teloituksiin;

Ihmisoikeudet ja kansainväliset kulttuuri- ja urheilutapahtumat

75. pitää erittäin huolestuttavana, että suuria urheilutapahtumia järjestetään autoritaarisissa valtioissa, joissa rikotaan ihmisoikeuksia ja perusvapauksia; korostaa, että tarvitaan suurelle yleisölle suunnattuja valistuskampanjoita, joissa painotetaan, että urheilutapahtumien yhteydessä on noudatettava ihmisoikeussäännöksiä ja puututtava pakkoprostituutio- ja ihmiskauppaongelmaan; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita käymään vuoropuhelua YK:n ihmisoikeusneuvoston ja muiden monenvälisten tahojen sekä kansallisten urheiluliittojen, liike-elämän toimijoiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa, jotta voidaan varmistaa ihmisoikeuksien kunnioittaminen tällaisissa tapahtumissa ja asettaa ihmisoikeuksien kunnioittaminen suurten kansainvälisten urheilutapahtumien järjestämisoikeuden ehdoksi; kiinnittää tässä yhteydessä erityistä huomiota Venäjällä 2018 ja Qatarissa 2022 järjestettäviin jalkapallon maailmanmestaruuskisoihin ja Pekingissä 2022 järjestettäviin olympialaisiin;

⁽¹⁾ EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/eu_strategy_towards_the_eradication_of_trafficking_in_human_beings_2012-2016_1.pdf

Torstai 17. joulukuuta 2015*EU:n toiminta monenvälisissä järjestöissä*

76. toistaa kannattavansa täysin EU:n vahvaa osallistumista ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden edistämiseen yhteistyössä YK:n ja sen erityisjärjestöjen, Euroopan neuvoston, Ety-järjestön ja OECD:n kanssa ja sopusoinnussa SEU:n 21 ja 220 artiklan kanssa; pitää myönteisenä, että on hyväksytty kestävä kehityksen tavoitteet;

77. muistuttaa, että EU:n on tärkeää osallistua aktiivisesti ja johdonmukaisesti kaikkiin YK:n ihmisoikeusmekanismeihin ja erityisesti YK:n yleiskokouksen kolmannen komitean ja YK:n ihmisoikeusneuvoston toimintaan; antaa tunnustusta ulkosuhdehallinnon, EU:n New Yorkin- ja Geneven-edustustojen ja jäsenvaltioiden toimille EU:n yhtenäisyyden lisäämiseksi ihmisoikeusasioissa YK:n tasolla; kannustaa EU:ta tehostamaan toimiaan äänensä saamiseksi kuuluville ja käyttämään enemmän alueiden rajat ylittäviä aloitteita sekä tukemaan ja edistämään päätöslauselmia;

78. kehottaa kunnioittamaan Länsi-Saharan kansan perusoikeuksia, yhdistymisvapaus, sananvapaus ja kokoontumisvapaus mukaan luettuina; vaatii vapauttamaan kaikki länsisaharalaiset poliittiset vangit; vaatii päästämään parlamentin jäsenet, riippumattomat tarkkailijat, kansalaisjärjestöt ja lehdistön Länsi-Saharan alueelle; kehottaa YK:ta antamaan MINURSOlle ihmisoikeustoimeksiannon eri puolilla maailmaa toteutettavien kaikkien muiden YK:n rauhan- turvaoperaatioiden mukaisesti; tukee konfliktin ratkaisemista oikeudenmukaisella ja kestäväällä tavalla, joka perustuisi Länsi-Saharan kansan itsemääräämisoikeuteen YK:n asiaa koskevien päätöslauselmien mukaisesti;

79. muistuttaa, että on tärkeää pitää kiinni vakiintuneesta käytännöstä lähettää parlamentin valtuuskunta YK:n yleiskokoukseen; pitää myönteisenä, että käytäntöä sovellettiin jälleen vuonna 2015 YK:n ihmisoikeusneuvoston 28. istunnossa;

80. korostaa, että YK:n ihmisoikeusneuvoston uskottavuuden ja legitimitetin lisäämiseksi kaikkien sen jäsenten on noudatettava korkeimpia ihmisoikeusnormeja ja täytettävä ihmisoikeusittoumuksensa; katsoo, että ihmisoikeuksia on edistettävä, kehitettävä ja lujitettava kaikilla kansainvälisillä foorumeilla; kehottaa komissiota raportoimaan julkisesti toimista, joita se toteuttaa ihmisoikeustoimintaohjelman viemiseksi eteenpäin ja kansainvälisten järjestöjen, kuten WTO ja Maailmanpankki (BIRD, IFC, MIGA), ihmisoikeusvastuiden ja -velvollisuuksien lisäämiseksi;

81. vahvistaa vankan sitoutumisensa siihen, että lopetetaan rankaisematta jättäminen tapauksissa, joissa tekijät ovat syyllistyneet kansainvälisen yhteisön vakavimpina pitämiin rikoksiin, ja varmistetaan oikeuden toteutuminen sotarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja kansanmurhien uhrien tapauksessa; antaa näin täyden tukensa Kansainväliselle rikostuomioistuimelle (ICC); pitää valitettavana, että yksikään valtio ei ratifioinut Rooman perussääntöä vuonna 2014; korostaa, että on lopetettava rankaisematta jättäminen ja saatettava oikeuden eteen kaikki, jotka ovat syyllistyneet kansanmurhaan, rikoksiin ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksiin, mukaan lukien seksuaaliväkivaltarikokset; pitää erittäin huolestuttavana, että on useita pidätysmääräyksiä, joita ei ole vielä pantu täytäntöön; kehottaa unionia antamaan jatkossakin vankan diplomaattisen ja poliittisen tukensa ICC:n ja YK:n suhteiden lujittamiselle ja laajentamiselle, erityisesti YK:n turvallisuusneuvostossa mutta myös kahdenvälisissä suhteissa ja kaikilla foorumeilla; kehottaa unionia ja sen edustustoja sekä jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan, joilla edistetään Rooman perussäännön yleismaailmallisuutta ja sen ratifiointia ja tehokasta soveltamista; kehottaa jäsenvaltioita antamaan ICC:lle tarvittavat resurssit ja lisäämään tukeaan kansainväliselle rikosoikeusjärjestelmälle muun muassa tukemalla taloudellisesti kansalaisyhteiskunnan toimijoita esimerkiksi demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen avulla; kehottaa panemaan täytäntöön vuonna 2013 perustetun EU-välineistön, joka koskee kansainvälisen oikeuden ja kansallisen oikeuden täydentävyyttä;

82. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita edistämään aktiivisesti ICC:n toimintaa ja korostaa, että sen päätösten täytäntöönpanon valvonnassa tarvitaan vuoropuhelua kolmansien maiden kanssa;

Torstai 17. joulukuuta 2015

Ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistäminen kaikkialla maailmassa*Ajatuksen-, omantunnon- sekä uskonnon- ja vakaumuksenvapaus*

83. muistuttaa, että ajatuksen-, omantunnon-, uskonnon- ja vakaumuksenvapaus ovat ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan YK:n kansainvälisen yleissopimuksen 18 artiklassa vahvistettuja ihmisen perusoikeuksia; muistuttaa lisäksi, että nämä perusoikeudet ovat sidoksissa muihin ihmisoikeuksiin ja perusvapauksiin ja kattavat oikeuden uskoa tai olla uskomatta ja vapauden omaksua teistinen, ei-teistinen tai ateistinen vakaumus sekä oikeuden oman valinnan mukaisen vakaumuksen omaksumiseen, vaihtamiseen, siitä luopumiseen tai siihen palaamiseen; pitää huolestuttavana, että eräät valtiot eivät edelleenkaan noudata YK:n standardeja ja käyttävät sortotoimia, joita voivat olla kuritus, vankilatuomio, kohtuuttomat sakot ja jopa kuolemantuomio, ja loukkaavat näin uskonnon- ja vakaumuksenvapautta; pitää huolestuttavana uskonnollisiin vähemmistöihin, myös kristittyihin vähemmistöihin kohdistuvaa lisääntyvää vainoa sekä vähemmistöjen kokoontumispaikkoihin kohdistuvaa vahingontekoa;

84. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita suhteissaan kolmansiin maihin tehostamaan toimiaan, joiden tavoitteena on auttaa poistamaan kaikenlainen uskontoon perustuva syrjintä ja edistää uskontojen välistä vuoropuhelua; vaatii konkreettisia toimia uskonnollisten vähemmistöjen, uskonnottomien ja uskonnosta luopuneiden ihmisten ja ateistien suojelemiseksi, sillä näihin ryhmiin sovelletaan jumalanpilkkalakeja; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita edistämään tällaisten lakien kumoamista; pitää myönteisenä, että unioni on sitoutunut edistämään kansainvälisillä foorumeilla uskonnon- ja vakaumuksenvapautta muun muassa antamalla tukensa YK:n uskonnon- tai vakaumuksenvapauden erityisraportoijan mandaatille; antaa täyden tukensa EU:n toiminnalle esittää YK:n ihmisoikeusneuvostossa ja yleiskokouksessa aihekohtaisia päätöslauselmia tästä asiasta; vaatii konkreettisia toimia, joilla pannaan tehokkaasti täytäntöön EU:n suuntaviivat uskonnon- ja vakaumuksenvapauden edistämisestä ja suojelemisesta ja parannetaan niitä; katsoo, että toimia olisi toteutettava sekä kansainvälisillä että alueellisilla foorumeilla ja että olisi käytävä myös unionin edustustojen välityksellä avointa ja säännöllistä vuoropuhelua uskonnollisten yhdistysten ja yhteisöjen kanssa, kuten määrätään SEUT:n 17 artiklassa; pitää tärkeänä, että varmistetaan järjestelmällinen ja johdonmukainen EU-henkilöstön koulutus unionin päätoimipaikoissa ja edustustoissa;

EU:n toimet kuolemanrangaistuksen poistamiseksi

85. panee tyytyväisenä merkille varapuheenjohtajan / korkean edustajan ja Euroopan neuvoston pääsihteerin lokakuussa 2014 antaman yhteisen julkilausuman⁽¹⁾, jossa painotettiin heidän vastustavan ehdottomasti kuolemanrangaistusta kaikissa tapauksissa ja kaikissa olosuhteissa; toistaa näkemyksensä, että kuolemanrangaistuksen poistamisen kaikkialta maailmasta olisi oltava EU:n keskeisiä tavoitteita ihmisoikeusasioissa; katsoo, että kolmansille maille huumausaineita koskevassa lainvalvontapolitiikassa annettavan avun tavoitteena olisi oltava kuolemanrangaistuksen poistaminen huumerikoksilta; panee merkille kesäkuussa 2016 Oslossa pidettävän kuolemanrangaistuksen poistamista koskevan kuudennen maailmankonferenssin ja kehottaa unionia ja jäsenvaltioita vaatimaan siellä yksimielisesti kuolemanrangaistuksen poistamista, tehostamaan toimia kuolemanrangaistuksen poistamiseksi ja tukemaan asiasta järjestettäviä julkisia tiedotuskampanjoita;

86. panee huolestuneena merkille kuolemanrangaistusten ja teloitusten lisääntymisen maailmassa; pitää erittäin valitettavana, että kuolemanrangaistus sisältyy vielä joidenkin kolmansien maiden lainsäädäntöön; pitää valitettavana, että Valko-Venäjä on kahden vuoden tauon jälkeen aloittanut uudelleen teloitukset; toistaa siksi Valko-Venäjälle osoittamansa kehotuksen soveltaa kuolemanrangaistuksen käyttöä koskevaa moratoriota, jonka on tarkoitus johtaa lopulta kuolemanrangaistuksen poistamiseen; toteaa, että kahdeksassa maassa sovelletaan kuolemanrangaistusta homoseksuaalisuuteen;

87. kehottaa ulkosuhdehallintoa, komissiota ja jäsenvaltioita auttamaan laatimaan kattavan ja vaikuttavan eurooppalaisen toimintalinjan kymmenien kolmansissa maissa teloitusuhan alla olevien unionin kansalaisten auttamiseksi; katsoo, että siihen olisi sisällytettävä vahvoja mekanismeja, jotka koskevat tunnistamista, oikeusavun tarjoamista ja diplomaattiedustusta;

88. kehottaa unionia olemaan edelleen yhteydessä kuolemanrangaistuksen säilyttämistä kannattaviin maihin ja käyttämään kaikkia diplomatian ja yhteistyön keinoja kuolemanrangaistuksen poistamiseksi; muistuttaa kehottaneensa unionia seuraamaan jatkuvasti olosuhteita, joissa teloituksia suoritetaan kuolemanrangaistusta vielä soveltavissa maissa;

⁽¹⁾ <http://www.coe.int/en/web/portal/10-october-against-death-penalty>

Torstai 17. joulukuuta 2015*Kidutuksen ja julman kohtelun poistaminen*

89. katsoo, että nyt kun on kulunut 30 vuotta kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen tekemisestä ja maailmassa on edelleen kidutusta ja julmaa kohtelua, unionin olisi tehostettava toimiaan näiden vakavien ihmisoikeusrikkomusten lopettamiseksi; korostaa, että erityistä huomiota on kiinnitettävä haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten naiset ja lapset sekä etnisiin, kielellisiin tai uskonnollisiin ryhmiin kuuluvat ihmiset, jotka joutuvat pidätyskeskuksissa tai vankiloissa kidutuksen tai julman kohtelun uhreiksi; kehottaa ulkosuhdehallintoa ja varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa paneutumaan tehokkaammin kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rankaisemisen torjuntaan lisäämällä diplomaattisia toimia ja ottamalla asiaan kantaa entistä järjestelmällisemmin ja unionin arvojen ja periaatteiden mukaisesti; suosittaa, että ulkosuhdehallinto, unionin edustustot ja jäsenvaltiot käyttävät täysimääräisesti kaikkia nykyisiä välineitä, kuten kidutuksen vastaisia EU:n suuntaviivoja⁽¹⁾; kehottaa tehostamaan jatkuvasti järjestelmiä, joilla valvotaan sellaisten lääkeaineiden vientiä, joita voidaan käyttää teloituksiin ja kidutukseen, ja ottamaan käyttöön tarkoitettua lopullista käyttöä koskevan lausekkeen, jolla voidaan keskeyttää tai kieltää sellaisten turvallisuuteen liittyvien tavaroiden siirtäminen, joilla selvästi ei ole muuta käyttötarkoitusta kuin käyttö kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon tai kidutukseen;

90. korostaa, että kaikki maat eivät ole vieläkin laatineet kiireesti tarvittavia ja täysimittaisilla resursseilla varustettuja suunnitelmia vankiloalojen kohentamiseksi; toteaa, ettei ole juurikaan edistytty sen varmistamisessa, että vankilat ovat kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisia ja että on turvattu vankien oikeus elämään, fyysiseen koskemattomuuteen ja ihmisarvoon; korostaa, että on parannettava vankiloaloja, jotta voidaan turvata ihmisoikeudet, ja että vankien ei pitäisi joutua kohtaamaan epäinhimillistä tai halventavaa kohtelua tai rankaisemista;

Syrjintä

91. korostaa, että sosiaaliset, uskonnolliset tai kulttuuriset syyt tai perinteet eivät missään olosuhteissa voi toimia perusteluna minkäänlaiselle syrjinnälle, olipa kyseessä sitten väkivalta, kostorangaistus, kidutus, naisten ja tyttöjen seksuaalinen hyväksikäyttö, sukuelinten silpominen, lapsiavioliitto, pakkoavioliitto, naiskauppa, yhteiskunnalliseen asemaan tai alkuperään perustuva syrjintä tai hyljeksintä taikka perheväkivalta;

92. tuomitsee jyrkästi kaikenlaisen syrjinnän, mukaan lukien rotuun, ihonväriin, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, kieleen, kulttuuriin, uskontoon tai vakaumukseen, yhteiskunnalliseen alkuperään, kastiin, syntyperään, ikään, vammaisuuteen tai muuhun seikkaan perustuvan syrjinnän; kehottaa unionia tehostamaan toimiaan kaikenlaisen syrjinnän, rasmin ja ksenofobian kitkemiseksi maailmasta ihmisoikeusvuoropuhelun ja poliittisen vuoropuhelun, unionin lähetystöjen toiminnan ja julkisen diplomatian avulla; kehottaa unionia myös edistämään edelleen kaikkien asiaa tukevien YK:n yleissopimusten, muun muassa kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ja vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen, ratifiointia ja täysimääräistä täytäntöönpanoa;

HLBTI-oikeudet

93. katsoo, että unionin olisi jatkettava ponnistelujaan, joiden tavoitteena on edistää homojen, lesbojen, biseksuaalien, transihmisten ja intersukupuolisten ihmisten (hlbti-ihmiset) oikeuksia asiasta annettujen EU:n suuntaviivojen⁽²⁾ mukaisesti; suosittaa panemaan suuntaviivat täytäntöön muun muassa antamalla kolmansissa maissa toimivalle unionin henkilöstölle koulutusta näissä asioissa; pitää valitettavana, että homoseksuaalisuus on edelleen rikos 75 maassa ja että kahdeksassa maassa siihen sovelletaan kuolemanrangaistusta; katsoo, että ihmisten pahoinpitelyn heidän seksuaalisen suuntautumisensa perusteella olisi oltava rangaistava teko; ilmaisee tukensa YK:n ihmisoikeusasioiden päävaltuutetun jatkuvalla työllä näiden syrjivien lakien kumoamiseksi sekä muiden YK:n elinten työlle; pitää huolestuttava hlbti-ihmisten oikeuksien puolustajien perusvapauksien rajoittamista ja kehottaa unionia lisäämään tukeaan näille; katsoo, että hlbti-ihmisten perusoikeudet voidaan turvata paremmin, jos heillä on mahdollisuus kuulua oikeudellisiin instituutioihin esimerkiksi rekisteröidyn parisuhteen tai avioliiton kautta;

94. korostaa, että kolmansien maiden vähemmistöryhmillä on erityistarpeita ja että näiden ryhmien tasa-arvoisuutta kaikilla taloudellisen, sosiaalisen, poliittisen ja kulttuurisen elämän aloilla olisi edistettävä;

⁽¹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/TortureGuidelines.pdf>

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/foraff/137584.pdf

Torstai 17. joulukuuta 2015

Kastijärjestelmään perustuva syrjintä

95. panee erittäin huolestuneena merkille kastijärjestelmään perustuvan syrjinnän ja ihmisoikeusloukkausten laajuuden ja seuraukset, mukaan lukien oikeusturvan ja työnsaannin epääminen, jatkuva segregatio, köyhyys ja leimaaminen; kehottaa unionia luomaan EU:n välineen kastijärjestelmään perustuvan syrjinnän estämiseksi ja poistamiseksi; suosittaa valtavirtaistamaan asian ulkosuhdehallinnon ja komission suuntaviivoissa ja toimintasuunnitelmissa, erityisesti EU:n toimissa kaikenlaisen syrjinnän poistamiseksi ja pyrkimyksissä torjua naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa ja kaikenlaista naisten ja tyttöjen syrjintää;

Vammaisten henkilöiden oikeudet

96. panee tyytyväisenä merkille vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen ratifioinnit; korostaa jälleen, että sekä jäsenvaltioiden että unionin toimielinten on huolehdittava vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumisesta; korostaa erityisesti tarvetta valtavirtaistaa esteettömyyden periaate ja kaikki vammaisten henkilöiden oikeudet kaikissa EU:n asiaankuuluvissa politiikkatoimissa, myös kehitysyhteistyössä, ja painottaa asian ohjailevaa ja horisontaalista luonnetta;

97. toteaa, että kaikki maat eivät ole vielä ratifioineet ja panneet täytäntöön YK:n vammaisyleissopimusta ja kannustaa siksi varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa tukemaan jatkossakin näitä prosesseja;

98. korostaa, että kansainvälinen yhteisö pitää vammaisten naisten tilannetta painopistealueena; palauttaa mieliin YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston päätelmät, joissa todettiin, että vammaisiin naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan torjumiseen tarkoitettuja toimia ja ohjelmia olisi kehitettävä tiiviissä yhteistyössä vammaisten henkilöiden kanssa heidän itsemääräämisoikeuttaan kunnioittaen sekä vammaisjärjestöjen kanssa; painottaa laitosten säännöllisen valvonnan ja hoitajien asianmukaisen koulutuksen tarvetta; kehottaa unionia sisällyttämään vammaisuuteen perustuvan syrjinnän torjunnan ulkoiseen toimintaansa sekä yhteistyö- ja kehitysapupolitiikkaansa, mukaan lukien demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskeva eurooppalainen rahoitusväline;

Naisten ja tyttöjen oikeudet

99. palauttaa mieliin, että vuoden 2014 Saharov-palkinto myönnettiin Denis Mukwegelle hänen ansiokkaasta toiminnastaan seksuaalisen väkivallan uhrien hyväksi ja naisten oikeuksien edistämiseksi; toteaa tämän lisänsen tietoisuutta väkivallan käytöstä ja naisten, tyttöjen ja lasten sukuelinten silpomisesta sodankäynnin välineenä; tuomitsee jyrkästi kaikenlaisen naisiin, tyttöihin ja lapsiin kohdistuvan hyväksikäytön ja väkivallan käytön sodankäynnin välineenä sekä naisten sukuelinten silpomisen, lapsi- ja pakkoavioliitot, seksiorjuuden, avioliitossa tapahtuvat raiskaukset ja muunlaiset vahingolliset perinteiset käytännöt; pitää erittäin tärkeänä, että konflikteissa hyväksikäytetyt naiset, tytöt ja lapset saavat kansainvälisen oikeuden mukaisesti terveydenhoitoa ja psykologista tukea; panee tässä yhteydessä merkille varapuheenjohtajan / korkean edustajan kirjeen, joka koskee humanitaarisen avun politiikkaa ja erityisesti seksuaalisen väkivallan ehkäisyä ja naisten tukemista asianmukaisin keinoin sekä terveydenhoitoa ja psykologista apua konfliktitilanteissa raiskatuille; kehottaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioita allekirjoittamaan ja ratifioimaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Istanbulin yleissopimuksen;

100. korostaa, että ulkosuhdehallinnon on vaihdettava hyviä käytäntöjä, jotta voidaan parantaa seksuaalisen väkivallan uhrien nykyisellään puutteellista oikeussuojaa; tuomitsee jyrkästi sen, ettei kolmansien maiden naisilla ole mahdollisuutta saada oikeussuojaa ja erityisesti heidän jouduttuaan sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreiksi; kehottaa komissiota ja joissakin tapauksissa myös jäsenvaltioita omaksumaan aktiivisen roolin siinä, että kolmannet maat ryhtyvät näiden rikosten tapauksessa syytöksiin; kehottaa komissiota yhdessä ulkosuhdehallinnon kanssa tehostamaan uhreille tarjolla olevaa tukea, sisällyttämään sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumisen unionin humanitaariseen toimintaan ja asettamaan etusijalle ne EU:n humanitaariset toimet, joilla puututaan konflikteissa tapahtuvaan sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan ja seksuaaliseen väkivaltaan; pitää myönteisenä, että unioni osallistui Lontoossa kesäkuussa 2014 järjestettyyn maailmanlaajuiseen huippukokoukseen, jossa käsiteltiin seksuaalisen väkivallan lopettamista konflikteissa, ja sitoutui jatkotoimiin; kehottaa näin ollen komissiota ryhtymään konkreettisiin toimiin;

Torstai 17. joulukuuta 2015

101. pitää valitettavana sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ehkäisevien toimintapolitiikkojen puutetta, uhreille annettavan tuen puutetta ja sitä, että suuri osa rikoksiin syyllistyneistä jää monissa maissa ilman rangaistusta; pyytää ulkosuhdehallintoa vaihtamaan kolmansien maiden kanssa hyviä käytäntöjä, jotka koskevat lainsäädäntömenettelyjä sekä poliiseille, oikeuslaitosten henkilöstölle ja virkamiehille tarkoitettuja koulutusohjelmia; kehottaa unionia tukemaan ihmisoikeuksia puolustavia kansalaisjärjestöjä, edistämään sukupuolten tasa-arvoa kolmansissa maissa ja tekemään tiiviisti yhteistyötä sellaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa, jotka toimivat aktiivisesti sukupuolten tasa-arvon alalla, kuten ILO, OECD, YK ja Afrikan unioni, jotta voidaan luoda synergiaa ja lisätä naisten vaikutusmahdollisuuksia;

102. pitää hyvin huolestuttavana sukupuoleen perustuvan väkivallan lisääntymistä eri puolilla maailmaa sekä naismurhien määrän kasvua Latalaisessa Amerikassa; toteaa, että ne ovat osa yleistynyttä väkivaltaa ja rakenteellista syrjintää; tuomitsee jyrkästi kaikenlaisen sukupuoleen perustuvan väkivallan sekä hirvittävät naismurhat ja sen, että nämä rikokset jäävät useimmiten rankaisematta, mikä voi lisätä väkivaltaa ja murhia;

103. on erittäin huolissaan Lähi-idässä ja Afrikassa pakolaisleireillä mahdollisesti tapahtuneista naisiin ja tyttöihin kohdistuneista ihmisoikeusloukkauksista sekä raportoiduista tapauksista, joissa naiset ja tytöt ovat joutuneet seksuaalisen väkivallan ja eriarvoisen kohtelun kohteeksi; pyytää ulkosuhdehallintoa vaatimaan, että kolmansissa maissa sovelletaan tiukempia sääntöjä ja hyviä käytäntöjä, jotta voidaan poistaa pakolaisten sukupuoleen perustuva eriarvoisuus;

104. pitää valitettavana, että puolet maailman väestöstä kokee palkkasyrjintää ja että naiset ansaitsevat maailmanlaajuisesti 60–90 prosenttia miesten keskitulosta;

105. kehottaa komissiota, ulkosuhdehallintoa ja varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa edistämään edelleen naisten ja tyttöjen poliittisia ja taloudellisia vaikutusmahdollisuuksia sisällyttämällä sukupuolten tasa-arvonäkökohdat ja kolmansien maiden kanssa käytävän rakentavan vuoropuhelun kaikkiin ulkoisiin politiikkoihin ja ohjelmiin, lisäämällä yleistä tietoisuutta sukupuolinäkökohdista ja huolehtimalla asian vaatimista riittävästä resursseista; panee tyytyväisenä merkille vuosiksi 2016–2020 laaditun uuden kehyksen, jossa käsitellään sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä⁽¹⁾; pitää tärkeänä, että keskitytään horisontaaliseen pilariin, jonka puitteissa komission ja ulkosuhdehallinnon on tarkoitus toteuttaa tehokkaammin unionin sitoumukset naisten ja tyttöjen oikeuksien lujittamisesta ulkosuhteissa;

106. pitää valitettavana sukupuolten tasa-arvon puutetta poliittisessä elämässä; muistuttaa, että miehet ja naiset ovat tasa-arvoisia ja että heillä olisi oltava samat poliittiset oikeudet ja kansalaisvapaudet; pitää valitettavana, että naiset ovat aliedustettuina taloudellisessa, yhteiskunnallisessa ja poliittisessä päätöksenteossa; korostaa, että naispuoliset ihmis-oikeuksien puolustajat tarvitsevat tehokkaita suojelumekanismeja; suosittaa, että otetaan käyttöön kiintiöjärjestelmä, jotta voidaan edistää naisten osallistumista varsinkin ehdokkaina poliittisiin elimiin ja demokraattiseen prosessiin;

107. kehottaa unionia jatkamaan naisten taloudellisten, sosiaalisten ja poliittisten vaikutusmahdollisuuksien tukemista, jotta voidaan edistää heidän mahdollisuuksiaan käyttää kaikkia oikeuksiaan ja perusvapauksiaan, sekä kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että tytöt saavat laadukasta opetusta, mukaan lukien kaikkein köyhimpien ja syrjäytyneimpien yhteisöjen tytöt; kehottaa tukemaan naisten ammatillista koulutusta, lisäämään tieteen ja teknologian alojen ammattikoulutukseen osallistuvien naisten määrää, laatimaan kolmansien maiden koulutusalan ammattilaisille suunnattuja sukupuolten tasa-arvoa koskevia koulutusohjelmia ja estämään stereotyyppien välittymisen oppimateriaalien kautta; kehottaa unionia sisällyttämään tämän painopistealueen kaikkeen diplomaattiseen, kaupalliseen ja kehitysyhteistyöhön liittyvään toimintaansa;

108. korostaa, että on tarpeen huolehtia tyttöjen koulutuksen jatkuvuudesta pakolaisleireillä, konfliktialueilla ja äärimmäisen köyhyyden ja äärimmäisten ympäristöolojen, kuten kuivuuden ja tulvien, koettelemilla alueilla;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5690_en.pdf

Torstai 17. joulukuuta 2015

109. kannustaa unionia jatkamaan yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan ja YK:n rauhanrakentamistoimien puitteissa naisille ja tytöille tarkoitetun tuen sujuvoittamista ja toteuttamaan päättäväisiä toimia naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1325(2000) ⁽¹⁾ ja 1820(2008) ⁽²⁾ täytäntöönpanemiseksi ja lujittamiseksi; kehottaa unionia antamaan kansainvälisellä tasolla tukensa sille, että tunnustetaan siitä syntyvä lisäarvo, että naiset osallistuvat konfliktien ehkäisyyn ja ratkaisemiseen, rauhanturvaoperaatioihin, humanitaarisen avun operaatioihin sekä konfliktien jälkeiseen jälleenrakennukseen ja demokratisoitumisprosesseihin, joilla päästään kestäviin ja vakaisiin poliittisiin ratkaisuihin; pitää tärkeänä, että turvataan naisten kaikki ihmisoikeudet ja lisätään naisten vaikutusmahdollisuuksia esimerkiksi vuoden 2015 jälkeistä aikaa koskevan toimintaohjelman puitteissa ja tukemalla Pekingin toimintaohjelmaa ja Istanbulin yleissopimusta; panee tyytyväisenä merkille unionin tuen sukupuolten tasa-arvoa koskeville YK:n päätöslauselmille erityisesti siinä, mikä koskee sanan- ja mielipiteenvapautta naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisessä; panee tyytyväisenä merkille naisten asemaa käsittelevän YK:n toimikunnan 59. kokouksen päätelmät ⁽³⁾;

110. kehottaa komissiota sisällyttämään kaikkien EU:n vaalitarkkailuvaltuuskuntien tehtäviin järjestelmällisesti konkreettisia toimenpiteitä, joilla lisätään naisten osallistumista vaaliprosesseihin alaa koskevien EU:n suuntaviivojen mukaisesti, ottaen huomioon Brysselissä huhtikuussa 2014 pidetyn johtavien vaaliasiantuntijoiden seminaarin päätelmät ja ottaen oppia aiempien valtuuskuntien kokemuksista;

111. suhtautuu myönteisesti ulkosuhdehallinnon kolmansissa maissa toteuttamiin toimenpiteisiin, joilla vauhditetaan kaikkinaisten naisten syrjinnän poistamista koskevaan yleissopimukseen, Pekingin toimintaohjelmaan sekä Kairon väestö- ja kehityskonferenssin vuoden 2015 jälkeistä kehitysohjelmaa koskevaan julistukseen sisältyvien naisten oikeuksia koskevien velvoitteiden ja sitoumusten täyttämistä;

112. pitää tärkeänä, ettei vesitetä Pekingin toimintaohjelman saavutuksia, jotka koskevat koulutuksen ja terveydenhuollon saantia perusihmisoikeutena sekä seksuaali- ja lisääntymisterveydellisten oikeuksien suojaa; korostaa, että seksuaali- ja lisääntymisterveyttä koskevien oikeuksien yleismaailmallinen kunnioittaminen ja tähän liittyvien palvelujen saatavuus auttavat vähentämään lapsi- ja äitikuolleisuutta; huomauttaa, että perhesuunnittelu, äitiysterveys ja ehkäisyvälineiden ja turvallisen raskaudenkeskeytyksen helppo saatavuus ovat tärkeitä tekijöitä, joiden avulla voidaan pelastaa naisten henkiä ja auttaa heitä rakentamaan elämänsä uudelleen siinä tapauksessa, että he ovat joutuneet raiskauksen uhriksi; korostaa tarvetta sijoittaa nämä toimintapolitiikat kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön ytimeen;

113. katsoo, että alaikäisenä solmittu avioliitto loukkaa perusihmisoikeuksia ja vaikuttaa asianomaisten tyttöjen koko elämään, sillä se vaarantaa heidän koulunkäyntinsä, mikä puolestaan rajoittaa heidän tulevaisuudennäkymiään, vaarantaa heidän terveytensä ja lisää väkivallan ja hyväksikäytön uhriksi joutumisen riskiä;

114. pitää erittäin vakavana, että 1980-luvulta alkaen postimyyntimorsiामीin liittyvä liiketoiminta on kasvanut hälyttävästi; panee huolestuneena merkille, että on dokumentoitu tapauksia, joissa naisten kimppuun on hyökätty ja/tai heidät on murhattu sen jälkeen kun he ovat avioituneet miehen kanssa postimyyntimorsiämienä; pitää valitettavana, että postimyyntisivustoilla on esillä huomattava määrä alaikäisiä tyttöjä; korostaa, että lasten käyttö seksuaalisiin tarkoituksiin on katsottava lasten hyväksikäytöksi;

115. tuomitsee kohdunvuokrauksen naisen ihmisarvoa alentavana toimintana, jossa naisen kehoa ja lisääntymiskykyä käytetään kauppatavarana; katsoo, että sijaissynnytykset, joihin liittyy ihmiskehon käyttö lisääntymiseen rahaa tai muunlaista palkkiota vastaan ja erityisesti kehitysmaiden haavoittuvassa asemassa olevien naisten tapauksessa, olisi kiellettävä, ja niitä olisi käsiteltävä kiireellisenä asiana ihmisoikeusvälineiden puitteissa;

Lasten oikeudet

116. kehottaa jälleen kerran ratifioimaan yleismaailmallisesti YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen ja sen valinnaiset lisäpöytäkirjat ja panemaan ne tehokkaasti täytäntöön; kehottaa kaikkia valtioita sitoutumaan ILO:n yleissopimuksen nro 182 3 artiklassa määriteltyjen lapsityön pahimpien muotojen poistamiseen ja muistuttaa, että näitä lapsityön pahimpia muotoja ovat muun muassa lapsiorjuus, lapsikauppa, lapsiprostituutio sekä vaarallinen työ, joka on haitallista lapsen fyysiselle terveydelle ja mielenterveydelle;

⁽¹⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁽²⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1820\(2008\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1820(2008))

⁽³⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=E/2015/27

Torstai 17. joulukuuta 2015

117. pitää myönteisinä joulukuussa 2014 annettuja neuvoston päätelmiä lapsen oikeuksien edistämisestä ja suojelusta⁽¹⁾ ja kehottaa unionia tukemaan edelleen kumppanimaita kaikenlaisen lapsiin kohdistuvan väkivallan ja seksuaalisen hyväksikäytön torjunnassa ja vahvistamaan niiden valmiuksia suojella lapsen oikeuksia; pitää myönteisinä vuoden 2014 tuloksia lasten oikeuksien valtavirtaistamista kehitysyhteistyössä koskevan EU:n ja Unicefin välineistön käytössä⁽²⁾; panee merkille Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun toukokuussa 2014 antaman julkilausuman intersukupuolisten lasten oikeuksista;

118. kehottaa jälleen komissiota esittämään sellaisen kattavan lapsen oikeuksien strategian ja toimintasuunnitelman seuraaviksi viideksi vuodeksi, jolla tuetaan EU:n toimia lapsen oikeuksien edistämisessä ja huolehditaan erityisesti lapsen oikeudesta juomaveteen, jätevesihuoltoon, terveydenhuoltoon ja koulutukseen, varmistetaan aseistettuihin joukkoihin värvättyjen lasten kuntouttaminen ja uudelleensopeuttaminen, lopetetaan lapsityövoiman käyttö, lasten kidutus, lasten syyttäminen noituudesta, lapsikauppa, lapsiavioliitot ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja autetaan aseellisten konfliktien jalkoihin joutuneita lapsia sekä varmistetaan heidän pääsynsä koulutukseen konfliktialueilla ja pakolaisleireillä; kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa raportoimaan vuosittain parlamentille tuloksista, joita on saavutettu lasten hyväksi toteutetuilla unionin ulkoisilla toimilla; kannattaa "Children No Soldiers" -kampanjaa ja kehottaa unionia ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan, jotta voidaan saavuttaa vuodeksi 2016 asetettu tavoite ja lopettaa valtiollisten armeijoiden harjoittama lasten värväys ja käyttö lapsisotilaina;

119. panee tyytyväisenä merkille EU:n ja Unicefin sekä YK:n Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelimen (UNRWA) yhteistyön, jonka tuloksena on saatu aikaan keinovalikoima lapsen oikeuksien valtavirtaistamiseksi kehitysyhteistyössä sekä tuki vuosituhannen kehitystavoitteiden ja lastensuojeluohjelmien edistämiseen, jotta erityisesti epävakaisissa oloissa elävien lasten oikeudet voisivat toteutua;

120. pitää myönteisenä EU:n aktiivista yhteistyötä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia käsittelevien YK:n erityisraporttien kanssa, mukaan lukien puhdasta juomavettä ja jätevesihuoltoa koskevaa ihmisoikeutta käsittelevä erityisraportti, oikeutta koulutukseen käsittelevä erityisraportti, oikeutta ruokaan käsittelevä erityisraportti, äärimmäistä köyhyyttä ja ihmisoikeuksia käsittelevä erityisraportti ja oikeutta asianmukaiseen asumiseen käsittelevä erityisraportti; panee tyytyväisenä merkille, että taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia on vahvistettu demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen suuntaa-antavassa monivuotisessa ohjelmassa 2014–2017, jolla on tarkoitus auttaa lujittamaan ammattiyhdistyksiä, lisäämään tietoisuutta palkkakysymyksistä, parantamaan maa-alueiden suojelua, parantamaan sosiaalista integraatiota taloudellisen voimaannuttamisen avulla sekä vähentämään taloudellista syrjintää ja työpaikkaväkivaltaa;

Demokratian vahvistaminen kaikkialla maailmassa

121. korostaa EU:n sitoutumista ihmisoikeuksien ja demokraattisten arvojen vaalimiseen ja edistämiseen unionin kansainvälisissä suhteissa; palauttaa mieliin, että demokratian tunnusmerkkejä ovat vapaat ja vilpittömät vaalit sekä sananvapaus, tiedotusvälineiden vapaus ja yhdistymisvapaus, oikeusvaltioperiaate ja vastuuvollisuus, riippumaton oikeuslaitos ja puolueeton hallinto; korostaa, että demokratia ja ihmisoikeudet liittyvät erottamattomasti toisiinsa ja vahvistavat toisiaan, kuten muistutettiin 18. marraskuuta 2009 annetuissa neuvoston päätelmissä demokratian tukemisesta EU:n ulkosuhteissa; pitää myönteisenä, että ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa uudessa toimintasuunnitelmassa kiinnitetään entistä suurempi huomio demokratiakehitystä tukeviin toimiin;

Ilmaisunvapauden määrittäminen ja kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen

122. muistuttaa, että ilmaisunvapaus on demokraattisen yhteiskunnan elintärkeä osa, sillä se lisää moniarvoisuutta, joka antaa kansalaisyhteiskunnalle ja kansalaisille mahdollisuuden vaatia hallituksiltaan ja päätöksentekijöiltään vastuullisuutta, ja edistää oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista; kehottaa siksi EU:ta tehostamaan toimiaan ilmaisunvapauden edistämiseksi ulkoisilla politiikoillaan ja niiden välineillä;

⁽¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=FI&f=ST%2015559%202014%20INIT>

⁽²⁾ <http://www.unicef.org/eu/crtoolkit/downloads/Child-Rights-Toolkit-Web-Links.pdf>

Torstai 17. joulukuuta 2015

123. palauttaa mieliin unionille ja jäsenvaltioille osoittamansa kehotuksen, että niiden olisi tehostettava kaikenlaisten ilmaisunvapauden ja tiedotusvälineiden vapauden rajoitusten tarkkailua kolmansissa maissa ja tuomittava heti ja järjestelmällisesti tällaiset rajoitukset, vaikka niitä asetettaisiin legitimiissä tarkoituksissa, kuten terrorismin torjunta, valtion turvallisuus tai poliisitoiminta; pitää erittäin tärkeänä, että EU:n suuntaviivat sananvapaudesta verkossa ja verkon ulkopuolella pannaan tehokkaasti täytäntöön ja että niiden vaikutuksia seurataan säännöllisesti; palauttaa mieliin unionin tavoitteen varmistaa ja turvata kaikille syrjimätön tiedonsaanti ja ilmaisunvapaus niin verkossa kuin verkon ulkopuolella;

124. katsoo, että tieto- ja viestintätekniikka, jolla tieto saadaan mahdollisimman hyvin kaikkien saataville, tarjoaa mahdollisuuden edistää ihmisoikeuksia, demokraattisia käytäntöjä ja taloudellista ja sosiaalista kehitystä; korostaa tieto- ja viestintätekniikan roolia kansalaisliikkeiden toiminnassa erityisesti epädemokraattisissa hallintojärjestelmissä; pitää huolestuttavana, että eräät autoritaariset hallintojärjestelmät käyttävät tieto- ja viestintätekniikkaa tavalla, joka muodostaa kasvavan uhkan ihmisoikeus- ja demokratia-aktivisteille; korostaa, että on lisättävä tukea tiedotusvälineiden vapauden lisäämiseen, riippumattomien toimittajien ja bloginpitäjien suojeluun, digitaalisen kuilun kaventamiseen ja tiedon ja viestinnän rajoittamattoman saatavuuden parantamiseen; kehottaa komissiota kiinnittämään erityistä huomiota kaksikäyttötuotteiden ihmisoikeusnäkökohtiin, kun tarkistetaan unionin vientivalvontajärjestelmää;

EU:n tuki ihmisoikeuksien puolustajille

125. pitää valitettavana kansalaisyhteiskuntaan ja ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuvia lisääntyviä hyökkäyksiä; panee erittäin huolestuneena merkille, että yhä useammat maat, esimerkiksi Venäjä ja jotkut Keski-Aasian maat, säätävät ankaria lakeja kansalaisjärjestöjen toiminnan tukahduttamiseksi ja rajoittavat niiden ulkomaisen rahoituksen saantia sekä asettavat niille työläitä raportointivaatimuksia ja määräävät niille kovia rangaistuksia sääntöjen laiminlyönnistä; muistuttaa, että kokoontumis- ja yhdistymisvapaus ovat olennainen osa demokraattista, avointa ja suvaitsevaista yhteiskuntaa; kehottaa toteuttamaan lisätoimia ja puuttumaan rajoituksiin ja uhkailuun, joita kansalaisjärjestöissä toimivat ihmiset kohtaavat kaikkialla maailmassa; kehottaa unionia toimimaan esimerkkinä näiden ihmisten oikeuksien suojaamisessa ja edistämisessä;

126. panee tyytyväisenä merkille varapuheenjohtajan / korkean edustajan muistuttaneen uudessa toimintasuunnitelmassa, että unioni on sitoutunut voimaannuttamaan paikallisia toimijoita ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjä; korostaa, että tilanteessa, jossa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia on rajoitettu merkittävästi, kansalaisyhteiskunta ja varsinkin ihmisoikeuksien puolustajat tarvitsevat unionilta lisää huomiota ja tukea; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita laatimaan kattavan ja johdonmukaisen strategian, jolla voidaan käsitellä kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeusaktivistien kaikkialla maailmassa kohtaamia suuria haasteita;

127. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita seuraamaan ja nostamaan jatkuvasti keskusteluun tapauksia, joissa loukataan kokoontumis- ja yhdistymisvapautta asettamalla kansalaisyhteiskunnan järjestöille ja niiden toiminnalle erilaisia kieltoja ja rajoituksia;

128. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita lisäksi käyttämään kaikkia mahdollisia keinoja ja nostamaan järjestelmällisesti keskusteluun tapauksia, joissa uhataan ihmisoikeusaktivisteja ja kansalaisaktivisteja ja erityisesti vangittuina olevia aktivisteja; kannustaa unionin edustustoja ja jäsenvaltioiden diplomaattikuntaa tukemaan jatkossakin aktiivisesti ihmisoikeuksien puolustajia seuraamalla järjestelmällisesti oikeudenkäyntejä, vierailemalla pidätettyinä olevien aktivistien luona ja antamalla julkilausumia yksittäisistä tapauksista sekä käsittelemään ihmisoikeusloukkauksia yhdessä vastapuolensa kanssa; vaatii, että EU:n korkean tason edustajien, erityisesti varapuheenjohtajan / korkean edustajan, komission jäsenten, EU:n erityisedustajien ja jäsenvaltioiden virkamiesten olisi tavattava säännöllisesti ihmisoikeusaktivisteja, kun he matkustavat maihin, joissa kansalaisyhteiskuntaa painostetaan;

129. panee tyytyväisenä merkille, että unioni on tukenut ihmisoikeuksien puolustajia ja kansalaisyhteiskuntaa kaikkialla maailmassa demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen avulla; pitää erittäin tärkeänä, että tätä rahoitusvälinettä käytetään kaikkein suurimmassa vaarassa olevien ihmisoikeusaktivistien suojelemiseen; korostaa, että vaarassa olevien ihmisoikeusaktivistien tukemisessa olisi otettava ensisijaisesti huomioon tehokkuuskriteerit ja vältettävä liian määräävien ehtojen soveltamista; kehottaa komissiota, ulkosuhdehallintoa ja unionin edustustoja varmistamaan, että ihmisoikeusaktivistien tukemiseen tarkoitettua rahoitusta käytetään asianmukaisesti;

Torstai 17. joulukuuta 2015

Kolmansien maiden vaalimenettelyjen tukeminen, oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja hallinnon puolueettomuuden lisääminen

130. pitää myönteisenä, että EU lähetti vuonna 2014 eri puolille maailmaa kahdeksan vaalitarkkailuvaltuuskuntaa ja kahdeksan vaaliasiantuntijavaltuuskuntaa; panee taas tyytyväisenä merkille, että EU on jatkanut vaaliprosessien tukemista ja antanut vaaliapua ja tukea paikallisille tarkkailijoille;

131. muistuttaa, että on tärkeää seurata asianmukaisesti vaalitarkkailuvaltuuskuntien raportteja ja suosituksia, sillä näin voidaan tehostaa niiden vaikutusta ja lujittaa EU:n tukea kyseisten maiden demokraattisille normeille;

132. suosittaa, että EU tehostaa toimiaan ja kehittää kattavampia keinoja tukea demokratisoitumisprosesseja, joissa vapaat ja vilpittömät vaalit ovat vain yksi ulottuvuus, sillä näin voidaan auttaa lujittamaan demokraattisia instituutioita ja lisätä kansalaisten luottamusta vaaliprosesseihin kaikkialla maailmassa;

133. panee tyytyväisenä merkille, että 12 valitussa unionin edustustossa käynnistettiin vuonna 2014 demokratiatuen toisen sukupolven pilottihankkeita, jotka perustuvat marraskuussa 2009 annetuissa neuvoston päätelmissä ja ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa vuoden 2012 toimintasuunnitelmassa annettuun sitoumukseen; korostaa, että nämä pilottihankkeet ovat erittäin tärkeitä siinä, että niillä voidaan johdonmukaistaa unionin ulkoisten politiikkojen ja välineiden avulla annettavaa demokratiatukea;

134. panee tyytyväisenä merkille, että komissio, ulkosuhdehallinto ja jäsenvaltiot ovat ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa uudessa toimintasuunnitelmassa sitoutuneet toimimaan tiiviimmin yhdessä kolmansien maiden vaalihallintoelinten, parlamentaaristen elinten, paikallisten valtiosta riippumattomien järjestöjen, ihmisoikeusaktivistien ja kansalaisjärjestöjen kanssa näiden ottamiseksi tiiviimmin mukaan vaalitarkkailutoimintaan ja näiden voimaannuttamiseksi ja sitä kautta demokratiaprosessin lujittamiseksi;

135. muistuttaa, että unionin, poliitikkojen, tutkijoiden, tiedotusvälineiden, valtiosta riippumattomien järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kokemukset sekä laajentumis- ja naapuruuspolitiikkojen puitteissa demokratisoitumisesta saadut kokemukset ja opit voisivat auttaa määrittelemään parhaita käytäntöjä, joilla voitaisiin tukea ja lujittaa maailman muita demokratisoitumisprosesseja;

136. palauttaa mieliin, että korruptio vaarantaa ihmisoikeuksien toteutumisen ja heikentää demokraattisia prosesseja, kuten oikeusvaltioperiaate ja oikeudenmukainen lainkäyttö; muistuttaa myös unionin katsoneen, että sillä on yksinomainen toimivalta allekirjoittaa korruption vastainen YK:n yleissopimus;

137. katsoo, että unionin olisi korostettava kaikessa kolmansien maiden kanssa käytävässä vuoropuhelussa, että on tärkeää huolehtia avoimuudesta, tietojen saatavuudesta, rehellisyydestä, vastuuvollisuudesta ja asianmukaisesta hallinnoinnista, kun on kyse yhteiskunnallisten asioiden, julkisen talouden ja julkisen omaisuuden hoidosta, kuten määrätään YK:n korruptiosopimuksessa; katsoo, että kaikenlainen korruptio murentaa demokratian periaatteita ja haittaa taloudellista ja sosiaalista kehitystä; kehottaa toteuttamaan jatkotoimia pyytämässään YK:n korruptiosopimuksen seurannan tehostamisessa ja OECD:n suositusten huolellisessa tarkastelussa; katsoo, että unionin olisi autettava kolmansia maita entistä johdonmukaisemmin ja järjestelmällisemmin torjumaan korruptiota ja tarjottava asiantuntemusta riippumattomien ja toimivien korruptiontorjuntaelinten perustamiseen ja niiden toiminnan vakiinnuttamiseen myös yksityisen sektorin kanssa tehtävän aktiivisen yhteistyön avulla; suosittaa luomaan innovatiivisia rahoitusjärjestelyjä kaikenlaisen korruption torjunnan tehostamiseksi; panee tässä yhteydessä merkille kehotuksen tehostaa finanssitransaktioiden kansainvälistä sääntelyä;

138. katsoo, että unionin olisi tehostettava kahden- ja monenvälisiä toimiaan oikeusvaltioperiaatteen ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden edistämiseksi; kannustaa unionia tukemaan oikeudenmukaista oikeudenkäyttöä kaikkialla maailmassa auttamalla kolmansia maita tekemään lainsäädännöllisiä ja institutionaalisia uudistuksia; kannustaa myös unionin edustustoja ja jäsenvaltioiden suurlähetystöjä jatkamaan järjestelmällisesti oikeudenkäyntien seuraamista, jotta voidaan edistää oikeuslaitoksen riippumattomuutta;

Torstai 17. joulukuuta 2015

Euroopan parlamentin toiminnan kehittäminen ihmisoikeuksien alalla

139. pitää myönteisenä, että valtuuskuntien puheenjohtajakokous tarkistaa parlamenttien välisistä suhteista vastaaville Euroopan parlamentin valtuuskunnille tarkoitettuja ihmisoikeuksien ja demokratian edistämistä käsitteleviä suuntaviivoja yhteistyössä ihmisoikeuksien alivaliokunnan kanssa; suosittaa tässä yhteydessä soveltamaan järjestelmällisempää ja avoimempaa käytäntöä ihmisoikeuskysymysten käsittelyssä, erityisesti parlamentin päätöslauselmissa, valtuuskuntavierailujen yhteydessä esiin tulevissa yksittäistapauksissa ja kirjallisessa raportoinnissa, jolla kerrotaan ihmisoikeuksien alivaliokunnalle toteutetuista toimista, ja jos se on poliittisesti perusteltua, erityisen tietojenvaihtolaisuuden muodossa;

140. korostaa, että on jatkuvasti pohdittava parhaita tapoja maksimoida ihmisoikeusloukkauksia, demokratiaa ja oikeusvaltiota koskevien parlamentin päätöslauselmien uskottavuus, näkyvyys ja vaikuttavuus;

141. kannustaa keskustelemaan käytettävissään olevien ihmisoikeuksien tukemiseen ja edistämiseen liittyvien eri välineiden yhdistämisestä yhdeksi strategia-asiakirjaksi, joka hyväksyttäisiin täysistunnossa;

o

o o

142. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, YK:n turvallisuusneuvostolle, YK:n pääsihteerille, YK:n yleiskokouksen 70. istunnon puheenjohtajalle, YK:n ihmisoikeusneuvoston puheenjohtajalle, YK:n ihmisoikeusvaltuutetulle sekä EU:n edustustojen päälliköille.
